IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 16.1.2020
COM(2019) 557 final/2

CORRIGENDUM
This document corrects document COM/2019/557 final of 31.10.2019.
Concerns all language versions.
Corrections to the following clerical mistakes have been made:
- Correction of the title of Directive 2003/87/EC on p. 6, footnote 3;
- Addition of Spain to the list of Member States which have EU ETS installations emitting PFCs and N2O on p. 8;
- Addition of reference to the OJ publication of Directive 2014/65/EU on p. 10, footnote 14;
- Correction of the inconsistent and incorrect use of decimal commas and points in Tables 4 and 7;
- Correction of the number of total cancelled auctions on p. 21;
- Correction of the publication date of Regulation (EU) No 600/2014 on p. 34, footnote 61;
- Correction of the title of DG Climate Action in Figures 2, 3, 4, and 5, in Tables 6 and 8, as well as in Tables 1.1., 1.2 and 1.3 of Annex 1, and Table 4.1. of Annex 4.
The text shall read as follows:

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Rapport dwar il-funzjonament tas-suq Ewropew tal-karbonju

Werrej

Lista ta' akronimi u abbrevjazzjonijiet ... 2

SOMMARJU ... 3

1. INTRODUZZJONI ... 4

2.1 Kopertura tal-attivitajiet, tal-installazzjonijiet u tal-operaturi tal-inġenji tal-ajru ... 6

2.2 Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL) ... 8

3. FUNZJONAMENT TAS-SUQ TAL-KARBONJU FL-2018 ... 9

3.1. Provvista: kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni ... 10

3.1.1. Limitu massimu ... 10

3.1.2. Kwoti maħruġa ... 12

3.1.2.1.Allokazzjoni bla ħlas ... 12

3.1.2.2. Il-programm NER 300 u l-Fond għall-Innovazzjoni ... 15

3.1.2.3. Kumpens għall-kostijiet indiretti tal-karbonju ... 17

3.1.2.4. Irkant ta' kwoti ... 19

3.1.2.5. Deroga minn irkant sħiħ għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana ... 22

3.1.3. Krediti internazzjonali ... 25

3.2. Domanda: kwoti meħuda barra miċ-ċirkolazzjoni ... 25

3.3. Ibbilanċjar tal-provvista u d-domanda ... 26

4. AVJAZZJONI ... 30

5. SORVELJANZA TAS-SUQ ... 32

5.1. In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet ... 34

6. MONITORAĠĠ, RAPPORTAR U VERIFIKA TAL-EMISSJONIJIET ... 35

7. ĦARSA ĠENERALI LEJN L-ARRANĠAMENTI AMMINISTRATTIVI ... 37

8. KONFORMITÀ U INFURZAR ... 38

9. KONKLUŻJONIJIET U ASPETTATTIVI ... 39

ANNESS ... 40

Lista ta' akronimi u abbrevjazzjonijiet

AVR	Regolament dwar l-Akkreditazzjoni u l-Verifika
AK	Awtorità Kompetenti
CCS	Ġbir u Ħżin tad-Diossidu tal-Karbonju
CCU	Ġbir u Użu tal-Karbonju
CDM	Mekkaniżmu għal Żvilupp Nadif
CERs	Tnaqqis Iċċertifikat ta' Emissjonijiet
CORSIA	Skema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali
CSCF	Fattur Trasversali ta' Korrezzjoni
EA	Kooperazzjoni Ewropea għall-Akkreditazzjoni
ŻEE	Żona Ekonomika Ewropea
ŻEE	Aġenzija Ewropea għall-Ambjent
EEX	European Energy Exchange
BEI	Bank Ewropew tal-Investiment
ERUs	Unitajiet ta' Tnaqqis tal-Emissjonijiet
ESMA	Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq
EU ETS	Skema tal-Unjoni Ewropea għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet
EUTL	Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
GHG	Gass serra
ICAO	Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
Proġetti ta' Dimostrazzjoni fil-Qasam tal-Enerġija InnovFin EDP	
JI	Implimentazzjoni Konġunta
MAR	Regolament dwar l-Abbuż tas-Suq
MiFID2	Direttiva dwar is-Swieq tal-Istrumenti Finanzjarji
MiFIR	Regolament dwar is-Swieq tal-Istrumenti Finanzjarji
MRR	Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar
MRVA Monitoraġġ, Rapportar, Verifika u Akkreditazzjoni	
MSR	Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq
NAB	Korp Nazzjonali ta' Akkreditament
NER	Riżerva għal Min Jidħol Ġdid
OTC	Barra l-Borża
PFCs	Perfluworokarburi

RES	Sorsi ta’ Enerġija Rinnovabbli
SARPs	Standards u Prattiki Rakkomandati tal-CORSIA
TNAC	Numru Totali ta’ Kwoti fiċ-Ċirkolazzjoni

SOMMARJU

Fl-2018, l-emissjonijiet mill-installazzjonijiet koperti mill-Iskema Ewropea għall-Iskambju ta’ Kwoti tal-Emissjonijiet (EU ETS) naqsu b’4,1 % meta mqabbla mal-2017. It-tnaqqis kien prinċipalment ikkawżat mill-produzzjoni tal-elettriku u tas-sħana, filwaqt li l-emissjonijiet mill-industrija naqsu bi ftit biss (ara t-Tabella 7 fit-Taqsima 3.2). L-emissjonijiet ivverifikati mill-avjazzjoni komplew jikbru, b’żieda ta’ 3,9 % meta mqabbla mal-2017 (ara t-Tabella 8 fit-Taqsima 4).

Wara l-adozzjoni tad-Direttiva riveduta tal-EU ETS, l-enfasi issa xxaqilbet lejn l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet il-ġodda qabel ma tibda il-fażi 4. Ix-xogħol ta’ implimentazzjoni jinsab fl-aqwa tiegħu, b’leġiżlazzjoni ġdida ta’ implimentazzjoni dwar il-lista tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju, ir-regoli ta’ allokazzjoni mingħajr ħlas, il-Fond ta’ Innovazzjoni, l-irkantar, l-MRVA, u fuq ir-Reġistru tal-Unjoni li ġie adottat matul is-sena li għaddiet (ara l-Kapitoli 2.2, 3.1.2 u 6.1).

L-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq kien ippubblikat għat-tielet darba, u kkorrisponda għal 1 654 909 824 kwota. Il-pubblikazzjoni tiegħu se tibqa’ twassal għat-tqegħid ta’ kwoti fir-riżerva, u dan se jnaqqas il-volum tal-irkant bi kważi 40 %, jew qrib it-397 miljun kwota fl-2019 (ara l-Kapitoli 3.3).

Fl-2018, sinjal imsaħħaħ tal-prezz tal-karbonju fis-suq Ewropew tal-karbonju wassal għal ammont rekord ta’ dħul ta’ madwar EUR 14-il biljun mill-irkantar tal-kwoti għall-Istati Membri. L-Istati Membri nefqu jew ippjanaw li jonfqu madwar 70 % ta’ dan id-dħul għal skopijiet speċifiċi relatati mal-klima u l-enerġija matul is-sena (ara l-Kapitolu 3.1.2.4)

1. INTRODUZZJONI

Mill-2005, l-Iskema tal-UE għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (EU ETS) kienet ċentrali għall-istrateġija tal-UE għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra (GHG) mill-industrija u l-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana. Din tikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-ilħuq tal-mira tal-UE li sal-2020, l-emissjonijiet GHG jitnaqqsu b'20 % mil-livelli tal-1990. Filwaqt li l-UE tinsab fit-triq it-tajba biex tgħaddi din il-mira, it-tnaqqis tal-emissjonijiet GHG b'mill-inqas 40 % (bħala parti mill-qafas ta' politika attwali tal-UE għall-2030 dwar il-klima u l-enerġija) u b'mill-inqas 50 %, biex jintlaħaq il-55 % b'mod responsabbli (bit-teħid inkunsiderazzjoni tal-Linji Gwida Politiċi[1] għall-Kummissjoni l-ġdida) ikun jeħtieġ progress kontinwu.

Wara d-dħul fis-seħħ tar-reviżjoni tal-EU ETS[2] għall-fażi 4 f'April 2018, l-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni implimentattiva għar-raba' perjodu ta' negozjar miexja b'pass mgħaġġel. Matul is-sena li għaddiet, ġiet adottata leġiżlazzjoni ta' implimentazzjoni dwar il-lista l-ġdida tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju u r-regoli dwar l-allokazzjoni mingħajr ħlas, u l-qafas legali għas-sistema tar-Reġistru tal-Unjoni ġie rivedut biex jakkomoda l-aġġustamenti meħtieġa għall-fażi 4. Barra minn hekk, ġew stabbiliti r-regoli għall-operazzjonalizzazzjoni tal-Fond għall-Innovazzjoni – l-istrument ewlieni tal-ETS għall-finanzjament ta' teknoloġiji innovattivi b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju u innovazzjoni rivoluzzjonarja involuta fil-fażi 4. Fl-istess ħin, ir-Regolament dwar l-Irkantar ġie rivedut biex jippermetti l-irkantar tal-ewwel 50 miljun kwota għall-Fond tal-Innovazzjoni fl-2020. It-tieni reviżjoni biex jinħoloq qafas istituzzjonali għall-irkantar ta' kwoti għall-Fondi għall-Innovazzjoni u għall-Modernizzazzjoni fil-fażi 4 ġiet adottata mill-Kummissjoni f'Awwissu 2019. Fl-aħħar, iżda mhux l-inqas, il-qafas ta' monitoraġġ, rapportar, verifika u akkreditazzjoni (MRVA) tal-EU ETS ġie aġġornat biex itejjeb u jikkjarifika r-regoli eżistenti bbażati fuq l-esperjenza ta' implimentazzjoni mill-fażi 3. Il-Kummissjoni qiegħda tiffinalizza malajr id-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni li jifdal, bl-għan li jiġu adottati qabel Jannar 2021, meta jibda l-perjodu ta' negozjar il-ġdid.

[1] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_mt.pdf

[2] Id-Direttiva (UE) 2018/410 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2018 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE biex jiżdiedu t-tnaqqis kosteffettiv tal-emissjonijiet u l-investimenti għal emissjonijiet baxxi ta' karbonju, u d-Deċiżjoni (UE) 2015/1814, ĠU L 76, 19.03.2018, p. 3

Il-bidliet leġiżlattivi miftiehma fis-snin reċenti biex jindirizzaw l-eċċess tal-kwoti fis-suq tal-karbonju bdew jagħtu l-frott. Sa mill-pubblikazzjoni tal-aħħar rapport dwar is-suq tal-karbonju, l-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq ġie ppubblikat għat-tielet darba. Abbażi tal-indikatur u l-leġiżlazzjoni riveduta tal-EU ETS, il-volumi tal-irkant fl-2019 se jitnaqqsu bi kważi 400 miljun kwota, li jikkorrispondu għal 24 % tal-eċċess.

Is-sena li għaddiet kienet ikkaratterizzata wkoll miż-żieda fil-fiduċja tal-parteċipanti fis-suq, li kienet riflessa f'sinjal imsaħħaħ tal-prezz tal-karbonju. Il-prezz ogħla tal-kwoti tal-emissjonijiet wassal għal żieda sostanzjali fid-dħul totali mill-irkant iġġenerat mill-Istati Membri - fl-2018, id-dħul totali ġġenerat kien ta' EUR 14-il biljun, aktar minn darbtejn ogħla mid-dħul iġġenerat fl-2017. Abbażi tad-*data* mressqa mill-Istati Membri, matul l-2018, madwar 70 % ta' dan id-dħul intefaq (jew kien ippjanat għall-infiq) fuq skopijiet speċifiċi relatati mal-klima u l-enerġija.

Dan ir-Rapport dwar il-funzjonament tas-suq Ewropew tal-karbonju huwa ppreżentat f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikoli 10(5) u 21(2) tad-Direttiva 2003/87/KE[3] (id-Direttiva tal-EU ETS). Kif stipulat permezz tad-Direttiva, l-għan tar-rapport huwa li jipprovdi stampa regolari tal-iżviluppi fis-suq Ewropew tal-karbonju fuq bażi annwali.

Ir-rapport ikopri s-sena 2018, iżda jippreżenta wkoll inizjattivi proposti jew miftiehma fl-ewwel nofs tas-sena 2019.

Sakemm ma jkunx indikat mod ieħor, id-*data* użata għal dan ir-rapport kienet dik disponibbli pubblikament u għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni sal-aħħar ta' Ġunju 2019[4]. Informazzjoni ġenerali u deskrittiva dwar l-EU ETS hija inkluża fil-kaxex matul ir-rapport kollu.

[3] Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi sistema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Unjoni u li temenda d-Direttiva 96/61/KE, ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32.
[4] Id-data limitu użata kienet it-28 ta' Ġunju 2019.

2. L-INFRASTRUTTURA TAL-EU ETS

2.1 Kopertura tal-attivitajiet, tal-installazzjonijiet u tal-operaturi tal-inġenji tal-ajru

L-EU ETS topera fil-31 pajjiż taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Din tillimita l-emissjonijiet minn kważi 11 000 impjant tal-enerġija u installazzjonijiet tal-manifattura kif ukoll minn 'il fuq minn 500 operatur ta' inġenji tal-ajru li jtiru bejn l-ajruporti taż-ŻEE. Din tkopri madwar 39 % tal-emissjonijiet GHG tal-UE.

Fil-fażi 3 (2013-2020)*, is-setturi b'installazzjonijiet stazzjonarji regolati mill-EU ETS huma l-industriji intensivi fl-enerġija, inklużi l-impjanti tal-enerġija u impjanti oħra ta' kombustjoni, b'input nominali termiku ta' >20MW (għajr l-installazzjonijiet ta' skart perikoluż jew muniċipali), ir-raffineriji taż-żejt, il-fran tal-kokk, il-ħadid u l-azzar, il-gagazza tas-siment, il-ħġieġ, il-ġir, il-brikks, iċ-ċeramika, il-polpa, il-karta u l-kartun, l-aluminju, il-petrokimiki, l-ammonijaka, li-produzzjoni tal-aċidu nitriku, adipiku, gliossali u gliossiliku, il-ġbir ta' CO_2, it-trasport fil-pipelines u l-ħżin ġeoloġiku ta' CO_2.

Il-kamp ta' applikazzjoni tal-avjazzjoni tal-EU ETS kien limitat għat-titjiriet fiż-ŻEE fil-perjodu 2013-2016, sal-adozzjoni ta' approċċ globali mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO). Biex jiġi appoġġat l-iżvilupp tal-Iskema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA), fl-2017 il-limitazzjoni għat-titjiriet intra-ŻEE ġiet estiża sal-2023 (ara l-Kapitolu 4).

L-EU ETS tkopri l-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju (CO_2), iżda wkoll l-emissjonijiet tal-ossidu nitruż (N_2O) minn kull produzzjoni ta' aċidu nitriku, adipiku, gliossali u gliossiliku, u l-emissjonijiet tal-perfluworokarburi (PFC) mill-produzzjoni tal-aluminju. Għalkemm il-parteċipazzjoni fl-EU ETS hija obbligatorja, f'xi setturi jiġu inklużi biss installazzjonijiet akbar minn ċertu daqs. Barra minn hekk, il-pajjiżi parteċipanti jistgħu jeskludu l-installazzjonijiet żgħar (li jarmu inqas minn 25,000 tunnellata ta' CO_{2e}) mis-sistema jekk ikun hemm miżuri alternattivi u ekwivalenti fis-seħħ. Fil-fażi 4, l-emittenti żgħar ħafna (b'emissjonijiet irrapportati ta' inqas minn 2 500 tunnellata ta' CO_{2e} fl-aħħar tliet snin) jistgħu jiġu esklużi mill-EU ETS soġġetti għall-eżistenza ta' arranġamenti simplifikati ta' monitoraġġ biex jevalwaw il-kwantità tal-emissjonijiet tagħhom. Il-pajjiżi parteċipanti jistgħu jżidu wkoll aktar setturi u GHGs fl-EU ETS l-hekk imsejħa "inklużjoni fakultattiva").

* Informazzjoni dwar il-fażijiet 1 u 2 tal-EU ETS tista' tinstab hawnhekk: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_mt

Skont ir-rapporti tal-Artikolu 21 ippreżentati mill-pajjiżi parteċipanti[5] fl-2019, fl-2018 kien hemm total ta' 10 744 installazzjoni permessa.

Kif kien il-każ fis-snin preċedenti, il-karburanti maħruqa fl-EU ETS fl-2018 baqgħu fil-maġġor parti assoluta fossili. Madankollu, 29 pajjiż irrapportaw ukoll użu tal-bijomassa b'rabta mal-2 181 installazzjoni (20,3 % tal-installazzjonijiet kollha). Żewġ pajjiżi (LI u MT) ma rrapportaw l-ebda użu

[5] Għal skopijiet ta' referenza fir-rapporti tal-Artikolu 21, "pajjiżi parteċipanti" jew sempliċiment "pajjiżi" jinkludu t-28 Stat Membru tal-UE flimkien mal-pajjiżi taż-ŻEE (l-Iżlanda, in-Norveġja u l-Liechtenstein).

tal-bijomassa. Fl-2018, l-emissjonijiet totali mill-bijomassa ammontaw għal madwar 151 miljun tunnellata ta' CO_2 (9 % tal-emissjonijiet irrapportati tal-EU ETS), żieda żgħira mill-145 miljun tunnellata ta' CO_2 fl-2017 (8 % tal-emissjonijiet irrapportati tal-ETS). Minn dawn, 99,2 % kienu kklassifikati b'rata żero[6]. Għall-2018, l-ebda pajjiż ma rrapporta l-użu ta' bijokarburant għall-operaturi tal-inġenji tal-ajru, filwaqt li għall-2017, l-Iżvezja biss kienet irrapportat użu bħal dan għal żewġ operaturi tal-inġenji tal-ajru.

Fi ħdan il-kategoriji ta' installazzjoni bbażati fuq l-emissjonijiet annwali[7], id-*data* għall-2018 turi li, bħal fis-snin preċedenti, 72 % tal-installazzjonijiet huma tal-kategorija A, 21 % huma tal-kategorija B u 7 % huma tal-kategorija C. 6 113 installazzjoni ġew irrapportati bħala "installazzjonijiet b'emissjonijiet baxxi"[8] (57 % tat-total).

Rigward l-attivitajiet tal-EU ETS elenkati b'mod addizzjonali għal emissjonijiet mhux tas-CO_2, hemm rapporti ta' permessi maħruġa fi 13-il pajjiż għall-aluminju primarju u għall-perfluworokarburi (PFCs) (DE, FR, EL, ES, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK, UK), filwaqt li għall-produzzjoni ta' aċidu nitriku u N_2O hemm rapporti ta' permessi maħruġa f'21 pajjiż (il-pajjiżi kollha għajr CY, DK, EE, IE, IS, LI, LU, LV, MT, u SI). Is-setturi l-oħrajn tal-N_2O – il-produzzjoni ta' aċidu adipiku u l-produzzjoni ta' aċidu glijossali u glijossiliku huma rrapportati fi tliet pajjiżi (DE, FR, IT) u f'żewġ pajjiżi (DE, FR), rispettivament. In-Norveġja biss iddikjarat attivitajiet għall-ġbir u l-ħżin tas-CO_2.

Bħas-sena ta' qabel, seba' pajjiżi (ES, FR, HR, IS, IT, SI, UK) użaw il-possibbiltà li jeskludu emittenti żgħar mill-EU ETS f'konformità mal-Artikolu 27 tad-Direttiva tal-EU ETS. L-emissjonijiet esklużi għall-2018 ammontaw għal 2,92 miljun tunnellata ta' CO_2 (madwar 0,17 % tal-emissjonijiet totali vverifikati, imqabbla ma' 0,16 % is-sena ta' qabel).

Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2019, sa issa tmien pajjiżi (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT, NL) ħadu vantaġġ mid-dispożizzjoni offruta mill-Artikolu 13 tar-Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar (MRR)[9] li jawtorizzaw l-użu ta' pjanijiet simplifikati ta' monitoraġġ f'każijiet ta' riskju baxx għal installazzjonijiet stazzjonarji. Fil-każ tal-operaturi ta' inġenji tal-ajru b'emissjonijiet baxxi, tliet pajjiżi rrapportaw l-użu ta' din id-dispożizzjoni għall-2018 (BE, IS u PL).

Fl-2018, 655 operatur ta' inġenji tal-ajru ġew irrapportati li għandhom pjan ta' monitoraġġ (meta mqabbla ma' 541 għall-2017, u 503 għall-2016). 50 % (328) tal-operaturi rrapportati kienu

---

[6] Fl-EU ETS, il-fattur ta' emissjoni tal-bijomassa huwa stabbilit għal żero jekk tiġi ssodisfata d-definizzjoni tat-terminu "bijomassa" u fejn – jekk għandhom x'jaqsmu l-bijokarburanti jew il-bijolikwidi – jiġu ssodisfati l-kriterji ta' sostenibbiltà skont l-Artikolu 17(1) tad-Direttiva 2009/28/KE (id-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli). L-ebda kwota ma għandha tiġi restitwita għall-emissjonijiet bi klassifikazzjoni żero. Fis-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 tal-2019, tliet pajjiżi parteċipanti (LV, LT, u DK) irrapportaw biss il-kontenut enerġetiku tal-bijomassa bi klassifikazzjoni żero, u mhux l-emissjonijiet proprji. Għalhekk, l-emissjonijiet tagħhom ma jitqisux fit-total ipprovdut.

[7] L-installazzjonijiet tal-kategorija C jarmu aktar minn 500 000 tunnellata ta' CO_2e fis-sena, l-installazzjonijiet tal-kategorija B jarmu bejn 500 000 u 50 000 tunnellata ta' CO_2e fis-sena, u l-installazzjonijiet tal-kategorija A jarmu inqas minn 50 000 tunnellata ta' CO_2e fis-sena. Ara r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30

[8] L-installazzjonijiet b'emissjonijiet baxxi huma subsett fi ħdan l-installazzjonijiet tal-kategorija A li jarmu anqas minn 25 000 tunnellata ta' CO_2e fis-sena (ara l-Artikolu 47(2) tar-Regolament (UE) Nru 601/2012).

[9] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30.

kummerċjali filwaqt li l-50 % l-oħra (327) ma kinux kummerċjali[10]. Total ta' 287 (44 %) ikkwalifikaw bħala emittenti żgħar (meta mqabbla ma' 280 (52 %) fl-2017 u ma' 249 (50 %) fl-2016).

2.2 Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL)

Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL) jintraċċaw is-sidien tal-kwoti ġenerali u dawk tal-avjazzjoni u t-tranżazzjonijiet billi jirreġistraw l-ammonti miżmuma fil-kontijiet u t-tranżazzjonijiet bejn il-kontijiet. Dawn jitħaddmu u jinżammu mill-Kummissjoni, filwaqt li l-amministraturi tar-reġistru nazzjonali fil-pajjiżi parteċipanti jibqgħu jkunu l-punt ta' kuntatt għar-rappreżentanti tal-kontijiet (kumpaniji jew persuni fiżiċi). Filwaqt li r-Reġistru tal-Unjoni jżomm kontijiet għal installazzjonijiet stazzjonarji u għal operaturi ta' inġenji tal-ajru, l-EUTL jivverifika, jirreġistra u jawtorizza awtomatikament it-tranżazzjonijiet kollha bejn il-kontijiet, u b'hekk jiżgura li t-transferimenti kollha jikkonformaw mar-regoli tal-EU ETS.

Id-*data* rreġistrata fir-Reġistru tal-Unjoni u l-EUTL hija sors importanti ta' informazzjoni għal diversi tipi ta' rapportar dwar l-ETS, bħal kalkolu tal-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (ara l-Kapitolu 3.3) u r-rapportar magħmul mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA). L-EUTL jipprovdi wkoll trasparenza mill-EU ETS, bil-pubblikazzjoni* ta' informazzjoni dwar il-konformità tal-installazzjonijiet stazzjonarji u tal-operaturi tal-inġenji tal-ajru mad-dispożizzjonijiet tal-ETS.

* L-informazzjoni ppubblikata mill-EUTL tista' tinstab fuq: https://ec.europa.eu/clima/ets/

Ir-Reġistru tal-Unjoni u l-EUTL kienu kompletament operattivi għal 365 ġurnata erbgħa u għoxrin siegħa kuljum matul l-2018, b'interruzzjonijiet żgħar biss li jammontaw għal total ta' madwar 26-il siegħa minħabba titjib tekniku.

Mill-1 ta' Jannar 2019, il-Kummissjoni ssospendiet[11] il-proċessi kollha għar-Renju Unit relatati mal-allokazzjoni mingħajr ħlas, l-irkantar u l-iskambju ta' krediti internazzjonali, skont il-miżuri ta' salvagwardja[12] biex titħares l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE ma tibqax tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE.

F'Marzu 2019, ġie adottat ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/1122[13] li jistabbilixxi r-regoli għall-funzjonament tar-Reġistru tal-Unjoni fil-perjodu ta' negozjar tal-EU ETS UE li jmiss (2021-2030). Ir-Regolament jippermetti lir-Reġistru tal-Unjoni jikkonforma mar-rekwiżiti għall-fażi 4 stabbiliti mid-Direttiva riveduta tal-EU ETS, pereżempju billi jaġġusta l-funzjonalitajiet sabiex il-kwoti jkunu validi indefinittivament u jkunu jistgħu jintużaw biss biex ikopru l-emissjonijiet mill-ewwel sena tal-perjodu ta' għaxar snin li fihom ikunu nħarġu, kif ukoll biex jiġi żgurat li l-krediti

[10] Eżempju ta' operatur ta' inġenju tal-ajru kummerċjali huwa linja tal-ajru tal-passiġġieri li tipprovdi servizzi lill-pubbliku ġenerali. Eżempju ta' operatur ta' inġenju tal-ajru mhux kummerċjali huwa inġenju tal-ajru privat.
[11] Commission Decision C(2018) 8707 of 17.12.2018 on instructing the central administrator to temporarily suspend the acceptance by the European Union Transaction Log of relevant processes for the United Kingdom relating to free allocation, auctioning and the exchange of international credits
[12] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 2018/208 tat-12 ta' Frar 2018 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 389/2013 li jistabbilixxi Reġistru tal-Unjoni, ĠU L 39/3, 13.02.2018, p. 3.
[13] Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/1122 tat-12 ta' Marzu 2019 li jissupplimenta d-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-funzjonament tar-Reġistru tal-Unjoni, ĠU L 177, 2.7.2019, p. 3.

internazzjonali ma jkunux jistgħu jintużaw biex ikopru l-emissjonijiet mill-2021. Barra minn hekk, ir-Regolament il-ġdid jadatta r-regoli li jirregolaw ir-Reġistru tal-Unjoni biex jallinjahom mar-rekwiżiti tal-leġiżlazzjoni tas-suq finanzjarju, wara l-klassifikazzjoni tal-kwoti tal-emissjonijiet bħala "strumenti finanzjarji" skont id-Direttiva 2014/65/UE[14] mit-3 ta' Jannar 2018 u mar-rekwiżiti tar-regoli riveduti dwar il-protezzjoni tad-*data*.

3. FUNZJONAMENT TAS-SUQ TAL-KARBONJU FL-2018

Dan il-kapitolu jipprovdi informazzjoni dwar l-aspetti relatati mal-provvista u d-domanda tal-kwoti tal-EU ETS. It-taqsima tan-naħa tal-provvista tinkludi informazzjoni dwar il-limitu massimu, l-allokazzjoni bla ħlas, il-programm NER300 (inklużi t-tħejjijiet għall-Fond ta' Innovazzjoni li ġej), l-irkantar, id-deroga mill-irkantar sħiħ għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana (l-Artikolu 10c), l-użu ta' krediti internazzjonali, u kapitolu dwar mekkaniżmi ta' kumpens għall-kost indirett tal-karbonju.

Min-naħa tad-domanda, hija pprovduta informazzjoni dwar in-numru ta' emissjonijiet verifikati u dwar l-ibbilanċjar tal-provvista u d-domanda ta' kwoti fis-suq tal-karbonju permezz tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR).

[14] Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE, ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349.

3.1. Provvista: kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni

3.1.1. Limitu massimu

Il-limitu massimu huwa l-kwantità assoluta ta' GHGs li jistgħu jiġu emessi mill-entitajiet koperti biex jiżguraw li tintlaħaq il-mira ta' tnaqqis ta' emissjonijiet u li dan jikkorrispondi man-numru ta' kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni tul perjodu ta' negozjar. Fil-fażi 3 huwa applikat limitu massimu komuni fl-UE kollha, li jissostitwixxi s-sistema preċedenti ta' limiti massimi nazzjonali.

Il-limitu massimu tal-2013 għall-emissjonijiet mill-installazzjonijiet stazzjonarji kien stabbilit għal 2 084 301 856 kwota. Dan il-limitu massimu jonqos kull sena b'fattur lineari ta' tnaqqis ta' 1,74 % tal-kwantità totali medja ta' kwoti maħruġa kull sena fl-2008-2012, u b'hekk jiżgura li n-numru ta' kwoti li jistgħu jintużaw mill-installazzjonijiet stazzjonarji se jkun 21 % inqas fl-2020 minn dak fl-2005.

Il-limitu massimu tas-settur tal-avjazzjoni ġie stabbilit oriġinarjament għal 210 349 264 kwota tal-avjazzjoni fis-sena, li huwa 5 % inqas mil-livell medju annwali ta' emissjonijiet tal-avjazzjoni fl-2004-2006. Fl-1 ta' Jannar 2014, dan żdied b'116 524 kwota tal-avjazzjoni biex jakkomoda s-sħubija tal-Kroazja fl-EU ETS. Dan il-limitu massimu kien maħsub biex jirrifletti l-leġiżlazzjoni tal-2008* li kienet tgħid li t-titjiriet kollha, lejn u fi ħdan iż-ŻEE sejrin jiġu inklużi fl-EU ETS. Madankollu, il-kamp ta' applikazzjoni tal-EU ETS kien temporanjament limitat għat-titjiriet fi ħdan iż-ŻEE bejn l-2013 u l-2016 biex jappoġġa l-iżvilupp ta' miżura globali mill-ICAO biex jiġu stabbilizzati l-emissjonijiet mill-avjazzjoni internazzjonali fil-livelli tal-2020. Għalhekk, in-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni fl-2013-2016 kien ferm inqas mil-limitu massimu oriġinali. Fl-2017, biex jiġi appoġġat l-iżvilupp tal-miżura globali tal-ICAO, il-limitazzjoni għat-titjiriet intra-ŻEE ġiet imtawla sal-2023 (ara l-Kapitolu 4).

* Id-Direttiva 2008/101/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008, li temenda d-Direttiva 2003/87/KE sabiex tinkludi l-attivitajiet tal-avjazzjoni fl-iskema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità

It-Tabella 1 turi ċ-l-figuri għal-limitu massimu għall-installazzjonijiet stazzjonarji u n-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda kull sena fiċ-ċirkolazzjoni[15] għal kull sena matul il-fażi 3 tal-EU ETS.

[15] In-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni sa mill-2013 huwa r-riżultat ta' approċċ minn isfel għal fuq li jibda minn allokazzjoni bla ħlas (iddeterminat fuq il-bażi ta' parametri referenzjarji bbażati fuq l-attivitajiet għall-attività tal-operaturi fi ħdan iż-ŻEE). In-numru ta' kwoti rkantati mbagħad jinkiseb abbażi tal-fatt li l-allokazzjoni bla ħlas (inkluża riżerva speċjali għal distribuzzjoni aktar tard għal operaturi ta' inġenji tal-ajru li qed jikbru malajr u għal min jidħol ġdid) jeħtieġ li tkun 85 % tat-total u l-irkantar jenħtieġ li jkun 15 %.

Tabella 1: Limitu massimu tal-EU ETS 2013-2020

Sena	Limitu massimu annwali (installazzjonijiet)	Kwoti tal-avjazzjoni annwali mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni[16]
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38,909,625
2019	1 854 716 381	35,172.897[17]
2020	1 816 452 135	

[16] Il-figuri aġġornati jinkludu skambji ta' krediti internazzjonali minbarra l-allokazzjoni bla ħlas u l-ammonti rkantati.

[17] Jinkludi informazzjoni mill-kalendarju tal-irkant tal-avjazzjoni tal-2019. Id-*data* tar-Renju Unit għall-2019 mhijiex inkluża minħabba miżuri ta' salvagwardja adottati mill-Kummissjoni biex tiġi mħarsa l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE tieqaf milli tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE (ara l-Kapitolu 2.2).

3.1.2. Kwoti maħruġa

3.1.2.1.Allokazzjoni bla ħlas

Għalkemm fil-fażi 3 tal-irkant tal-EU ETS l-irkantar huwa l-metodu prestabbilit ta' allokazzjoni, ammont sinifikanti ta' kwoti jibqa' jiġi allokat bla ħlas. Japplikaw il-prinċipji li ġejjin:

- Il-produzzjoni tal-elettriku ma tirċivix kwoti bla ħlas;
- Il-kwoti bla ħlas lill-industrija tal-manifattura jitqassmu skont regoli armonizzati fl-UE kollha;
- L-allokazzjoni bla ħlas hija bbażata fuq parametri referenzjarji tal-prestazzjoni għat-tisħiħ tal-inċentivi għat-tnaqqis ta' emissjonijiet GHG u għall-innovazzjoni u għall-ippremjar tal-installazzjonijiet l-aktar effiċjenti;
- Ġiet stabbilita riżerva għal Min Jidħol Ġdid (NER) fl-UE kollha għall-installazzjonijiet industrijali ġodda u għall-installazzjonijiet li jżidu l-kapaċità b'mod sinifikanti, ekwivalenti għal 5 % tal-ammont totali tal-kwoti għall-fażi 3.

L-allokazzjoni bla ħlas hija pprovduta lill-installazzjonijiet industrijali biex jindirizzaw ir-riskju ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju (sitwazzjoni fejn il-kumpaniji jittrasferixxu produzzjoni lil pajjiżi terzi b'restrizzjonijiet inqas stretti fuq l-emissjonijiet GHG, li tista' twassal għal żieda fl-emissjonijiet totali tagħhom). Is-setturi u s-subsetturi meqjusa bħala esposti għal riskju sinifikanti ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju huma mqiegħda f'lista ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju*. Filwaqt li oriġinarjament il-lista kienet tkopri l-perjodu 2015-2019, id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS estendiet il-validità tagħha sal-31 ta' Diċembru 2020.

* Il-lista attwali ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju tista' tinstab hawnhekk: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/ALL/?uri=CELEX:32014D0746

Matul il-fażi 3, madwar 43 % tal-kwantità totali tal-kwoti disponibbli se jiġu allokati bla ħlas, filwaqt li s-sehem ta' kwoti li għandhom jiġu rkantati mill-Istati Membri jammonta għal madwar 57 %.

Ir-Riżerva għal Min Jidħol Ġdid (NER) inizjali, wara li tnaqqsu 300 miljun kwota għall-programm NER300, kellha 480,2 miljun kwota. Sa Ġunju 2019, 167,9 miljun kwota ġew riżervati għal 937 installazzjoni għall-fażi 3 kollha. L-NER li jibqa' jammonta għal 312,3 miljun kwota. Huwa mistenni li numru sinifikanti ta' dawn il-kwoti se jibqa' mhux allokat. Dawn se jitqiegħdu fit-tmiem tal-fażi 3 fir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR), li minnhom se jintużaw 200 miljun biex jiġi stabbilit NER għall-fażi 4.

Sal-aħħar ta' Ġunju 2019, l-allokazzjoni bla ħlas tnaqqset b'madwar 457 miljun kwota ta' emissjoni minħabba installazzjonijiet li għalqu jew naqqsu l-produzzjoni jew il-kapaċità ta' produzzjoni tagħhom meta mqabbla ma' dik inizjalment użata għall-kalkolu tal-allokazzjoni tal-fażi 3.

Tabella 2: In-numru ta' kwoti (f'miljuni) allokati għall-industrija bla ħlas mill-2013 sal-2019[18]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Allokazzjoni bla ħlas[19] **(EU28+Stati taż-ŻEE-EFTA)**	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1[20]
Allokazzjoni mir-riżerva għal min jidħol ġdid (investimenti f'żona ġdida u żidiet fil-kapaċità)	11,7	15,3	18,6	21,8	23,4	23,6	22,9
Kwoti bla ħlas li jifdal mhux allokati minħabba għeluq jew bidliet fil-produzzjoni jew il-kapaċità tal-produzzjoni	40,1	58,9	70,8	67,5	71,6	75,9	71,9

Peress li d-domanda għal allokazzjoni bla ħlas qabżet l-ammont disponibbli, l-allokazzjoni għall-installazzjonijiet kollha skont l-EU ETS tnaqqset bl-istess perċentwal permezz tal-applikazzjoni ta' "fattur ta' korrezzjoni trasversali (CSCF)"[21]. Fl-2017, il-valuri oriġinali ta' CSFC ġew riveduti[22].

Biex jiġi evitat ir-riskju tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju, l-allokazzjoni bla ħlas se tkompli wara l-2020, ibbażata fuq valuri referenzjarji derivati b'referenza għall-prestazzjoni tal-10 % tal-installazzjonijiet l-aktar effiċjenti fl-UE. Il-livell tal-esponiment għar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju tas-setturi ġie vvalutat abbażi ta' indikatur kombinat li jimmultiplika l-intensità tan-negozju tas-settur ma' pajjiżi terzi bl-intensità tal-emissjonijiet tas-settur. Fuq il-bażi ta' din l-evalwazzjoni, fi Frar 2019 il-Kummissjoni adottat il-lista tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għall-perjodu ta' negozjar li jmiss[23], li se tkun valida għall-fażi 4 kollha.

Sabiex jiġi rifless il-progress fit-teknoloġija u l-innovazzjoni, il-valuri ta' referenza se jiġu aġġornati darbtejn fil-fażi 4, abbażi ta' *data* reali. L-installazzjonijiet li japplikaw għal allokazzjoni mingħajr ħlas għall-ewwel perjodu ta' allokazzjoni (2021-2025) kellhom jissottomettu d-*data* meħtieġa sat-30 ta' Mejju 2019 lill-awtoritajiet kompetenti. Din id-*data* se tintuża mill-Kummissjoni biex tikkalkula l-allokazzjoni ta' kull installazzjoni u biex taġġorna l-valuri ta' referenza għal 2021-2025.

---

[18] Il-figuri jinkludu notifiki rċevuti mill-Istati Membri sa Ġunju 2019 u jistgħu jkunu soġġetti għal bidliet kbar minħabba notifiki aktar tard.
[19] Ammont inizjali, qabel l-applikazzjoni tat-tnaqqis imsemmi hawn taħt.
[20] L-allokazzjoni li tikkonċerna r-Renju Unit (48,0 miljun kwota tat-total għall-2019) ġiet sospiża minħabba l-miżuri ta' salvagwardja adottati mill-Kummissjoni biex tipproteġi l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE ma tibqax tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE (ara l-Kapitolu 2.2).
[21] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2013/448/UE, ĠU L 240, 7.9.2013, p. 27.
[22] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2017/126/UE, ĠU L 19, 25.1.2017, p. 93.
[23] Id-Deċiżjoni Delegata tal-Kummissjoni (UE) 2019/708, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=MT

L-att delegat dwar ir-reviżjoni tar-regoli tal-allokazzjoni mingħajr ħlas għal 2021-2030 kien adottat f'Diċembru 2018[24], filwaqt li bdiet ħidma biex jiġu aġġornati l-valuri ta' referenza għal 2021-2025 (ara l-Appendiċi 7 tal-Anness).

Fil-fażi 4, l-allokazzjonijiet għall-installazzjonijiet individwali se jiġu aġġustati fil-mument xieraq biex jirriflettu żidiet u tnaqqis sinifikanti fl-operazzjoni. Biex jiġu evitati l-manipulazzjoni u l-abbuż tas-sistema ta' aġġustament tal-allokazzjoni u biex jiġi evitat kwalunkwe piż amministrattiv żejjed, il-Kummissjoni se tadotta att ta' implimentazzjoni biex tiddefinixxi arranġamenti ulterjuri għall-aġġustamenti (ara l-Appendiċi 7 tal-Anness).

[24] Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/331, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:059:FULL&from=MT

3.1.2.2. Il-programm NER 300 u l-Fond għall-Innovazzjoni

L-NER300 huwa programm ta' finanzjament fuq skala kbira għal proġetti ta' dimostrazzjoni fil-qasam tal-enerġija innovattiva b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju. Huwa mmirat għall-wiri ta' ġbir u ħżin tal-karbonju (CCS) sikuri għall-ambjent u teknoloġiji innovattivi ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli (RES) fuq skala kummerċjali fi ħdan l-UE. L-NER 300 huwa ffinanzjat mill-monetizzazzjoni ta' 300 miljun kwota tal-emissjoni mill-NER. Il-fondi ngħataw lill-proġetti magħżula permezz ta' żewġ sensiliet ta' sejħiet għal proposti f'Diċembru 2012 u f'Lulju 2014.

Il-Fond ta' Innovazzjoni huwa wieħed miż-żewġ mekkaniżmi b'livell baxx ta' karbonju maħluqa mid-Direttiva riveduta tal-EU ETS għall-fażi 4. Dan se jappoġġa, fuq bażi kompetittiva, l-iżvilupp għall-ewwel darba fis-suq u d-dimostrazzjoni fuq skala kummerċjali ta' teknoloġiji innovattivi u innovazzjoni rivoluzzjonarja fis-setturi koperti mill-EU ETS, inkluż is-sorsi rinnovabbli innovattivi, l-industriji intensivi fl-enerġija, il-ġbir u l-użu tal-karbonju (CCU), u l-ħażna tal-enerġija. Dan se jkun iffinanzjat mill-irkant ta' mill-inqas 450 miljun kwota u kwalunkwe baġit mhux skopert mill-Programm NER 300. L-ewwel sejħa għall-proposti qed titħejja għall-2020.

Bħala riżultat taż-żewġ sejħiet għal proposti tan-NER 300, b'kollox ingħataw 38 proġett RES u proġett wieħed CCS, f'20 Stat Membru tal-UE, li jammontaw għal EUR 2,1 biljun. Minn dawn, 7 huma operattivi: il-proġetti BEST relatati mal-bijoenerġija fl-Italja u Verbiostraw fil-Ġermanja, il-proġetti tal-enerġija mir-riħ fuq il-kosta f'Windpark Blaiken fl-Iżvezja u f'Windpark Handalm fl-Awstrija, il-proġetti tal-enerġija mir-riħ barra mill-kosta f'Veja Mate u f'Nordsee One fil-Ġermanja, u l-proġett ta' grilji intelliġenti Puglia Active Network fl-Italja.

Ħames proġetti mill-ewwel sejħa huma mistennija jidħlu fis-seħħ sa tmiem l-2019, filwaqt li erba' proġetti mit-tieni sejħa qegħdin javvanzaw fit-tħejjija tagħhom biex jibdew joperaw sat-30 ta' Ġunju 2021. Minħabba l-kuntest ekonomiku u politiku diffiċli minn meta ġie stabbilit il-programm NER 300, 19-il proġett ma setgħux jattiraw biżżejjed appoġġ finanzjarju addizzjonali u ġew irtirati, u b'kollox ġew rilaxxati EUR 1,358 biljun. Erba' proġetti oħra jinsabu f'diversi stadji ta' żvilupp.

Id-Deċiżjoni emendata dwar NER 300[25], ippermettiet investiment mill-ġdid tal-fondi rilaxxati mill-proġetti kanċellati tal-ewwel sejħa (EUR 623 miljun sa issa) fi strumenti finanzjarji eżistenti - il-Proġetti ta' Dimostrazzjoni fil-Qasam tal-Enerġija InnovFin (EDP) u l-Istrument ta' Dejn tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, li t-tnejn huma mmexxija mill-Bank Ewropew tal-Investiment. Dan se jippermetti li jiġu massimizzati l-benefiċċji tal-programm NER 300 u l-ingranaġġ ta' investimenti privati addizzjonali fl-innovazzjoni b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju.

Sa issa, intgħażlu tliet proġetti biex jibbenefikaw mill-fondi mhux minfuqa ta' NER 300 taħt l-InnovFin EDP, bl-għajnuna li tammonta għal madwar EUR 73 miljun (ara l-Appendiċi 9 tal-Anness).

Il-fondi rilaxxati mill-proġetti kkanċellati tat-tieni sejħa (EUR 735,5 miljun sa issa) se jiżdiedu mar-riżorsi disponibbli għall-Fond ta' Innovazzjoni.

[25] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/2172 tal-20 ta' Novembru 2017 li temenda d-Deċiżjoni 2010/670/UE rigward l-użu ta' dħul mhux imqassam mill-ewwel serje ta' sejħiet għal proposti.

Tabella 3: Il-proġetti tal-NER 300 li ntgħażlu fl-ewwel u fit-tieni sejħiet għal proposti[26]

	L-ewwel Sejħa għal proposti	It-tieni Sejħa għal proposti
Proġetti li qegħdin jitħejjew	6	7
Proġetti li bdew joperaw	6	1
Proġetti rtirati	8	11
Total	*20*	*19*

Fil-fażi 4, il-valur totali tar-riżorsi disponibbli għad-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji innovattivi u innovazzjoni li twassal għall-innovazzjoni skont il-Fond ta' Innovazzjoni x'aktarx li jaqbeż b'mod sinifikanti ż-EUR 2,1 biljun għall-NER300[27]. Fi Frar 2019, ġie adottat ir-Regolament Delegat[28] dwar it-tħaddim tal-Fond ta' Innovazzjoni. Proġetti fl-Istati Membri kollha, inklużi proġetti fuq skala żgħira, se jkunu eliġibbli għal appoġġ mill-fond.

Sabiex titqajjem kuxjenza dwar il-Fond ta' Innovazzjoni, fl-2019 u l-ewwel nofs tal-2020 il-Kummissjoni qiegħda tinvolvi ruħha b'mod attiv f'attivitajiet ta' komunikazzjoni mal-industrija u l-Istati Membri biex jiġu diskussi l-kwistjonijiet ewlenin għal kull settur relatat mal-implimentazzjoni tal-għażla tal-proġetti. L-ewwel sejħa għal proposti taħt il-Fond ta' Innovazzjoni hija ppjanata għall-2020, segwita minn sejħiet regolari sal-2030.

[26] B'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2010/670/UE, il-proġetti magħżula skont l-ewwel sejħa kellhom jaslu għal deċiżjoni finali ta' investiment sa tmiem l-2016, filwaqt li l-proġetti magħżula fit-tieni sejħa kellhom jagħmlu dan sal-aħħar ta' Ġunju 2018.

[27] Il-valur ta' 450 miljun kwota disponibbli għall-fond se jiddependi fuq il-prezz tal-karbonju. Bi prezz medju ta' EUR 25 għal kull kwota, ir-riżorsi għall-fond ikunu jammontaw għal EUR 11,3 biljun.

[28] Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/856 tas-26 ta' Frar 2019 li jissupplimenta d-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill f'dak li għandu x'jaqsam mal-operat tal-Fond għall-innovazzjoni, ĠU L 140, 28.5.2019, p. 6–17

3.1.2.3. Kumpens għall-kostijiet indiretti tal-karbonju

Minbarra l-allokazzjoni bla ħlas biex jiġu koperti l-kostijiet diretti tal-karbonju, l-Istati Membri tal-UE jistgħu jagħtu għajnuna mill-Istat biex jikkumpensaw xi industriji elettro-intensivi għall-kostijiet indiretti tal-karbonju, jiġifieri kostijiet li jirriżultaw minn żieda fil-prezzijiet tal-elettriku minħabba ġeneraturi tal-enerġija li jgħaddu l-kostijiet tax-xiri ta' kwoti lill-konsumaturi.

Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni armonizzata ta' kumpens għall-kostijiet indiretti tal-karbonju madwar l-Istati Membri u sabiex jitnaqqsu d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fis-suq intern, il-Kummissjoni adottat il-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS*, li huma validi sa tmiem l-2020. Il-Linji Gwida jiddeterminaw, *inter alia*, is-setturi eliġibbli u l-ammonti massimi għal kumpens tal-kostijiet indiretti tal-karbonju.

Id-Direttiva riveduta dwar l-ETS tippermetti lill-Istati Membri jkomplu jipprovdu kumpens għall-kostijiet indiretti tal-karbonju fil-fażi 4, u tikkumplimenta dan b'dispożizzjonijiet imsaħħa dwar it-trasparenza u r-rapportar. Fid-dawl ta' dan, il-Kummissjoni bdiet reviżjoni tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS għall-perjodu ta' negozjar li jmiss (ara l-Appendiċi 7 tal-Anness). Bħala parti minn dan il-proċess, il-Kummissjoni, abbażi ta' konsultazzjonijiet li saru kmieni fl-2019 mal-partijiet ikkonċernati u l-Istati Membri, se tirrieżamina kemm il-lista ta' setturi eliġibbli kif ukoll il-fatturi li jiddeterminaw l-ammonti massimi ta' għajnuna.

* Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-iskema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra għal wara l-2012, ĠU C 158, 05.06.2012, p. 4

Sal-lum, il-Kummissjoni approvat 13[29]-il skema ta' kumpens għall-kostijiet indiretti tal-karbonju fi 12-il Stat Membru. Fl-2018, l-iskema tal-Vallonja u l-iskema tal-Lussemburgu ħallsu kumpens għall-ewwel darba. Il-gvern Spanjol innotifika reviżjoni tal-iskema tiegħu lill-Kummissjoni bil-għan li jżid il-baġit tiegħu. Fl-2019, il-Polonja nnotifikat abbozz ta' miżura lill-Kummissjoni u rċeviet approvazzjoni ta' għajnuna mill-Istat għal skema li tibda tħallas appoġġ fl-2020 għall-kostijiet indiretti mġarrba fl-2019.

Id-Direttiva dwar l-EU ETS tiddetermina li fi żmien tliet xhur wara t-tmiem ta' kull sena, l-Istati Membri li jkollhom skema ta' kumpens għall-kostijiet indiretti fis-seħħ għandhom jagħmlu disponibbli lill-pubbliku, f'forma li tkun faċilment aċċessibbli, l-ammont totali pprovdut u t-tqassim għal kull settur u subsettur benefiċjarju.

Sommarju tad-*data* ppubblikata mill-Istati Membri dwar il-kumpens imħallas fl-2018 huwa ppreżentat fit-Tabella 4.

[29] Barra minn hekk, ġew adottati modifikazzjonijiet għall-iskemi Franċiżi u Spanjoli.

Tabella 4: Kumpens għall-kost indirett tal-karbonju mħallas mill-Istati Membri fl-2018[30]

Stat Membru	Tul tal-iskema	Kumpens żburżat fl-2018 għall-kostijiet indiretti mġarrba fl-2017 (f'miljuni ta' euro)	Għadd ta' benefiċjarji (installazzjonijiet)	Dħul mill-irkant 2017 (minbarra l-kwoti tal-avjazzjoni, f'miljuni ta' euro)	Perċentwal tad-dħul mill-irkant li jintefaq fuq il-kumpens tal-kost indirett
UK	2013 - 2020	22,36[31]	60[32]	1607[33]	3,7 %
DE	2013 - 2020	202	891	1141,7	17,6 %
BE (FL)	2013 - 2020	31,7	106	143,5	27,3 %
BE (WL)	2017 - 2020	7,5	30		
NL	2013 - 2020	36,9	96	189	19,5 %
EL	2013 - 2020	16,8	50	196,6	8,5 %
LT	2014 - 2020	0,24	1	31,4	0,8 %
SK	2014 - 2020	10	7	87	11,4 %
FR	2015 - 2020	98,7	296	309,8	31,8 %
FI	2016 - 2020	26,7	58	94,6	28,2 %
ES	2013 - 2015	6	151	488,8	1,2 %
LU	2018-2020	3,4	2	6,8	50 %

Il-kumpens totali għall-kostijiet indiretti mħallsa mill-11-il Stat Membru[34] fl-2018 ammonta għal madwar EUR 462 miljun li jirrappreżenta kważi 11 % tad-dħul mill-irkant ta' dawn l-Istati Membri. L-Istati Membri li għandhom skemi ta' kumpens fis-seħħ flimkien huma responsabbli għal madwar 70 % tal-PDG tal-UE. L-akbar riċevituri ta' kumpens kienu s-settur tal-kimika, is-settur tal-metalli mhux ferrużi, u s-settur tal-ħadid u l-azzar.

Waħda mid-dispożizzjonijiet ta' trasparenza fid-Direttiva dwar l-EU ETS riveduta tistabbilixxi li l-Istati Membri li nefqu aktar minn 25 % tad-dħul mill-irkant tagħhom fuq il-kumpens tal-kostijiet indiretti fi kwalunkwe sena għandhom jippubblikaw rapport li jistabbilixxi r-raġunijiet għaliex dan l-ammont inqabeż. Abbażi tad-dħul mill-irkant għas-sena kalendarja 2017, erba' pajjiżi qabżu l-limitu ta' 25 % fl-2018.[35]

[30] L-informazzjoni dwar il-kumpens imħallas u n-numru ta' benefiċjarji hija bbażata fuq l-obbligu tar-rapportar skont l-Artikolu 10a(6) tad-Direttiva (UE) 2018/410.
[31] GBP 19,7 miljun (għall-IC imġarrab fl-2018), ibbażata fuq rata medja ta' kambju ta' GBP/EUR 1,1355.
[32] Ir-Renju Unit ma rrapportax installazzjonijiet, iżda negozji.
[33] Jekk jogħġbok innota li r-Renju Unit ħallas l-appoġġ tal-2019 għall-kostijiet indiretti mġarrba fl-2018. Huwa għalhekk li d-dħul mill-irkant mill-2018 qed jintwera għar-Renju Unit.
[34] Il-Polonja mhijiex inkluża hawnhekk, minħabba li se tibda tħallas l-appoġġ fl-2020 għall-kostijiet indiretti mġarrba fl-2019.
[35] Ir-raġuni għall-paragun tal-ħlasijiet tal-2018 mad-dħul mill-irkant tal-2017 hija li l-ħlasijiet li saru fl-2018 jikkostitwixxu kumpens għall-kostijiet indiretti mġarrba mill-konsumaturi fis-sena kalendarja 2017.

3.1.2.4. Irkant ta' kwoti

> Fil-fażi 3, l-irkantar hu l-mod prestabbilit għall-allokazzjoni tal-kwoti. L-irkanti primarji huma rregolati mir-Regolament dwar l-Irkantar* li jispeċifika l-għażla taż-żmien, l-amministrazzjoni u aspetti oħrajn ta' kif jenħtieġ li jsiru l-irkanti sabiex jiġi żgurat proċess miftuħ, trasparenti, armonizzat u mhux diskriminatorju.
>
> * Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1031/2010 tat-12 ta' Novembru 2010 dwar l-għażla taż-żmien, l-amministrazzjoni u aspetti oħra ta' rkantar ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità, ĠU L 302, 18.11.2010, p. 1.

Fl-2018, ir-Regolament dwar l-Irkantar ġie emendat[36] biex jaħtar mill-ġdid il-European Energy Exchange ("EEX") bħala l-pjattaforma tal-irkant ta' esklużjoni fakultattiva tal-Ġermanja u biex jippermetti l-monetizzazzjoni tal-ewwel lott ta' 50 miljun kwota mir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq għall-finanzjament tal-Fond ta' Innovazzjoni fl-2020.

Emenda oħra tar-Regolament dwar l-Irkantar ġiet adottata mill-Kummissjoni f'Awwissu 2019, sabiex jiġi stabbilit il-qafas għall-irkantar tal-kwoti u l-ġestjoni tal-proġetti taħt il-Fond ta' Innovazzjoni u l-Fond ta' Modernizzazzjoni fil-fażi 4. L-emenda tirrifletti wkoll il-klassifikazzjoni tal-kwoti tal-EU ETS bħala strumenti finanzjarji skont id-Direttiva 2014/65/UE dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji (MiFID2).

Skont il-miżuri ta' salvagwardja adottati biex tiġi protetta l-integrità ambjentali tal-EU ETS (ara l-Kapitolu 2.2), il-kwoti maħruġa mir-Renju Unit għall-2018 ġew aċċettati għal konsenja, iżda l-ebda kwota ma ġiet irkantata fl-2019 f'isem ir-Renju Unit.

L-irkanti matul l-2018 saru permezz tal-pjattaformi tal-irkant li ġejjin:

- L-EEX, li tirkanta bħala l-pjattaforma tal-irkant komuni għall-25 Stat Membru li ħadu sehem fi proċedura konġunta ta' akkwist, u għall-Polonja, li ma ħaditx sehem fil-proċedura konġunta ta' akkwist iżda ma ħatritx pjattaforma separata tal-irkant. Mill-5 ta' Settembru 2016, l-EEX bdiet tmexxi l-irkanti bħala t-tieni pjattaforma komuni tal-irkant maħtura fit-13 ta' Lulju 2016;
- L-EEX, f'irkant għall-Ġermanja bħala pjattaforma tal-irkant ta' "esklużjoni fakultattiva";
- L-ICE, f'irkant għar-Renju Unit bħala pjattaforma tal-irkant ta' "esklużjoni fakultattiva".

L-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja bdew jirkantaw kwoti f'Ġunju 2019, wara li l-Ftehim taż-ŻEE ġie emendat biex jippermettilhom jipparteċipaw fil-Ftehim Konġunt tal-Akkwist għall-pjattaforma komuni tal-irkant. Bi qbil mat-tliet pajjiżi, il-volumi tal-irkant għall-2013-2018 infirxu tul is-snin 2019 u 2020 biex tiġi żgurata provvista stabbli u prevedibbli ta' kwoti għas-suq u biex jiġi evitat kwalunkwe effett negattiv fuq is-suq tal-karbonju minħabba din il-provvista addizzjonali. Il-kalendarji tal-irkanti riveduti tal-2019 u l-2020 għalhekk jinkludu parti mill-volumi preċedenti li ma ġewx aċċettati mill-irkantijiet.

[36] Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/7 tat-30 ta' Ottubru 2018 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1031/2010 fir-rigward tal-irkantar ta' 50 miljun kwota mhux allokati mir-riżerva tal-istabbiltà tas-suq għall-fond ta' innovazzjoni u li jelenka pjattaforma tal-irkant li għandha tinħatar mill-Ġermanja , ĠU L 2, 04.01.2019, p. 1-5.

Fl-2018, l-EEX, f'irkant f'isem is-27 Stat Membru tagħha rkantat 89 % mill-ammont totali rkantat, filwaqt li l-ICE rkantat 11 % mill-ammont totali f'isem ir-Renju Unit. Saru aktar minn 1 480 irkant sat-30 ta' Ġunju 2019.

It-Tabella 5 tipprovdi ħarsa ġenerali tal-volumi ta' kwoti[37] rkantati mill-EEX u l-ICE sat-30 ta' Ġunju 2019, inklużi l-irkanti bikrija[38] ta' kwoti ġenerali.

Tabella 5: Volum totali tal-kwoti tal-fażi 3 irkantati fl-2012-2019

Sena	Kwoti ġenerali	Kwoti tal-avjazzjoni
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500
2019 (sat-30 ta' Ġunju 2019)[39]	292 975 500	2 032 500

Sors: EEX

Il-figuri għall-2019 jirriflettu l-effett tad-dħul fis-seħħ tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq f'Jannar 2019, li naqqas sostanzjalment il-provvista tal-irkant fl-2019 (ara l-Kapitolu 3.3). L-irkanti ġeneralment twettqu mingħajr tfixkil u l-prezzijiet tal-bejgħ fl-irkant kienu ġeneralment konformi mal-prezzijiet tas-suq sekondarju.

Bejn Jannar 2018 u Ġunju 2019, ħames irkanti ġew ikkanċellati jew minħabba li l-prezz tar-riżerva ma ntlaħaqx jew minħabba li l-volum tal-offerta totali naqas milli jilħaq dak tal-volum irkantat. B'dawn il-ħamsa, ġew ikkanċellati total ta' 13-il rkant minn aktar minn 1 480 irkant li saru sa tard fl-2012. Ħarsa ġenerali lejn il-prezzijiet tal-bejgħ fl-irkant mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2019 hija pprovduta fil-Figura 1:

Figura 1: Prezz tal-bejgħ tal-irkanti tal-kwoti ġenerali mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2019

[37] Il-volumi tal-kwoti ġenerali ġew determinati b'kunsiderazzjoni għad-Deċiżjoni 1359/2013/UE. Il-volumi tal-kwoti tal-avjazzjoni ġew stabbiliti b'kunsiderazzjoni għad-Deċiżjoni Nru 377/2013/UE u r-Regolament (UE) Nru 421/2014.

[38] Fl-2012 saru l-irkanti bikrija tal-kwoti tal-fażi 3 fid-dawl tal-prattika kummerċjali mifruxa fis-settur tal-elettriku ta' bejgħ ta' enerġija fuq bażi bil-quddiem u xiri tal-inputs meħtieġa (inklużi l-kwoti) meta jbigħu l-produzzjoni tagħhom.

[39] Id-*data* tar-Renju Unit għall-2019 mhijiex inkluża minħabba miżuri ta' salvagwardja adottati mill-Kummissjoni biex tiġi mħarsa l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE tieqaf milli tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE (ara l-Kapitolu 2.2).

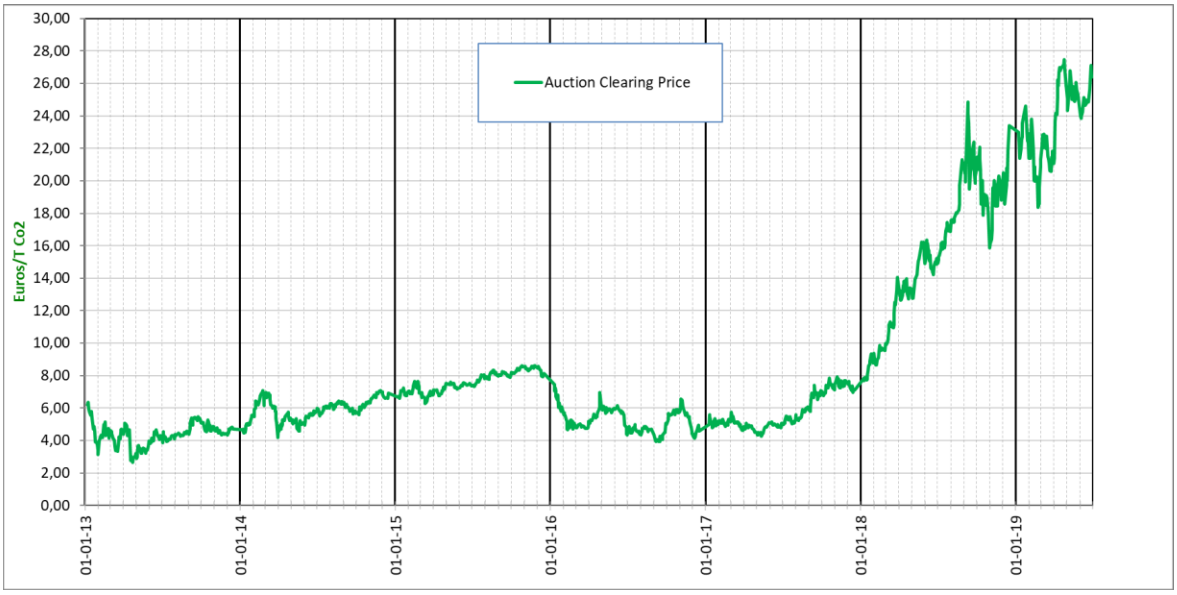

Sors: EEX

____ Prezz tal-Bejgħ fl-Irkant

In-numru ta' parteċipanti fl-irkantijiet ta' kwoti ġenerali mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2019 huwa pprovdut fl-Appendiċi 2. Il pjattaformi tal-irkant jippubblikaw ir-riżultati dettaljati ta' kull irkant fil-ħin f'siti web apposta. Aktar informazzjoni dwar il-prestazzjoni tal-irkanti, inkluż dwar il-parteċipazzjoni, il-proporzjon ta' kopertura u l-prezzijiet, tista' tinstab fir-rapporti tal-Istati Membri ppubblikati fuq is-sit web tal-Kummissjoni[40].

Id-dħul totali ġġenerat mill-Istati Membri fl-irkanti li saru bejn l-2012 u t-30 ta' Ġunju 2019 qabeż il-EUR 42 biljun (ara t-Tabella 2.1 fl-Appendiċi 2). Fl-2018 biss, id-dħul totali ġġenerat kien ta' EUR 14-il biljun. Id-Direttiva tal-EU ETS tipprovdi li tal-anqas 50 % tad-dħul mill-irkant, inkluż id-dħul kollu ġġenerat minn kwoti mqassma għall-finijiet tas-solidarjetà u tat-tkabbir, jenħtieġ li jintuża mill-Istati Membri għal finijiet relatati mal-klima u l-enerġija. Skont l-informazzjoni ppreżentata lill-Kummissjoni mill-Istati Membri, l-Istati Membri nefqu jew ippjanaw li jonfqu madwar 70 % ta' dan id-dħul għal finijiet speċifiċi relatati mal-klima u mal-enerġija fl-2018. Fil-perjodu 2013-2018, madwar 80 % tad-dħul mill-irkant intefqu għal dawn il-finijiet.

[40] http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_mt.htm

3.1.2.5. Deroga minn irkant sħiħ għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana

L-Artikolu 10c tad-Direttiva tal-EU ETS jipprovdi deroga mir-regola ġenerali tal-irkantar biex jappoġġa investimenti fil-modernizzazzjoni tas-settur tal-elettriku f'ċerti Stati Membri tal-UE bi dħul aktar baxx. Tmienja minn għaxar Stati Membri eliġibbli* jużaw din id-deroga fil-fażi 3 u jallokaw lill-ġeneraturi tal-elettriku numru ta' kwoti bla ħlas kemm-il darba jsiru investimenti korrispondenti. Il-kwoti bla ħlas skont l-Artikolu 10c jitnaqqsu mill-kwantità li l-Istat Membru rispettiv kieku kien jirkanta. Skont ir-regoli nazzjonali għall-implimentazzjoni tad-deroga, il-ġeneraturi tal-elettriku jistgħu jirċievu kwoti bla ħlas ta' valur ekwivalenti għall-investimenti li jwettqu mill-Pjanijiet Nazzjonali ta' Investiment tagħhom, jew għall-pagamenti magħmula f'fond nazzjonali li permezz tiegħu jistgħu jiġu ffinanzjati dawn l-investimenti. Peress li l-allokazzjoni ta' kwoti bla ħlas lil ġeneraturi tal-elettriku skont l-Artikolu 10c tad-Direttiva dwar l-ETS fil-prinċipju tinvolvi għajnuna mill-Istat, l-iskemi nazzjonali għall-implimentazzjoni tad-deroga skont l-Artikolu 10c ġew approvati skont ir-regoli tal-għajnuna mill-istat u huma soġġetti għar-rekwiżiti tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat.** Allokazzjoni tranżizzjonali bla ħlas skont l-Artikolu 10c se tkompli tkun disponibbli fil-fażi 4 iżda b'dispożizzjonijiet ta' trasparenza mtejba u bl-għażla għall-Istati Membri eliġibbli biex jużaw l-allokazzjoni tal-Artikolu 10c tagħhom kollha jew parti minnha biex jiġu appoġġati l-investimenti fil-qafas tal-Fond ta' Modernizzazzjoni. Abbażi tal-informazzjoni sottomessa lill-Kummissjoni mill-Istati Membri, l-użu tad-deroga tal-Artikolu 10c se jkun limitat ħafna fil-perjodu ta' negozjar li jmiss. Sebgħa mill-għaxar Stati Membri eliġibbli, inkluż il-Polonja u r-Repubblika Ċeka, li kellhom l-ogħla volumi ta' allokazzjoni tranżizzjonali bla ħlas fil-fażi 3, għażlu li ma jibqgħux jużaw id-deroga. *Il-Bulgarija, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja u r-Rumanija huma eliġibbli għad-deroga. Malta u l-Latvja ddeċidew li ma jużawhiex fil-fażi 3. ** Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-iskema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra għal wara l-2012, ĠU C 158, 05.06.2012, p. 4.

Il-valur totali tal-appoġġ tal-investiment rapportat matul is-snin 2009 sal-2018 huwa ta' madwar EUR 12,4 biljun. Madwar 82 % ta' dan kien iddedikat għal titjib u modifikazzjoni fl-infrastruttura, filwaqt li l-bqija tal-investimenti kienu fit-teknoloġiji nodfa jew fid-diversifikazzjoni tal-provvista.

In-numru ta' kwoti allokati bla ħlas lill-ġeneraturi tal-elettriku fl-2018 huwa indikat fit-Tabella 1.1, fl-Appendiċi 1 tal-Anness, filwaqt li n-numru massimu ta' kwoti fis-sena huwa indikat fit-Tabella 1.2 tal-Appendiċi 1.

Il-kwoti mhux allokati jistgħu jew jiġu rkantati jew, skont id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva riveduta tal-EU ETS, jistgħu jiġu allokati fl-2021-2030 għall-investimenti tal-Artikolu 10c magħżula permezz ta' offerti kompetittivi. Il-Figura 2 turi n-numru ta' kwoti li kienu allokati matul is-snin 2013-2018.

Figura 2: Kwoti allokati bla ħlas skont l-Artikolu 10c

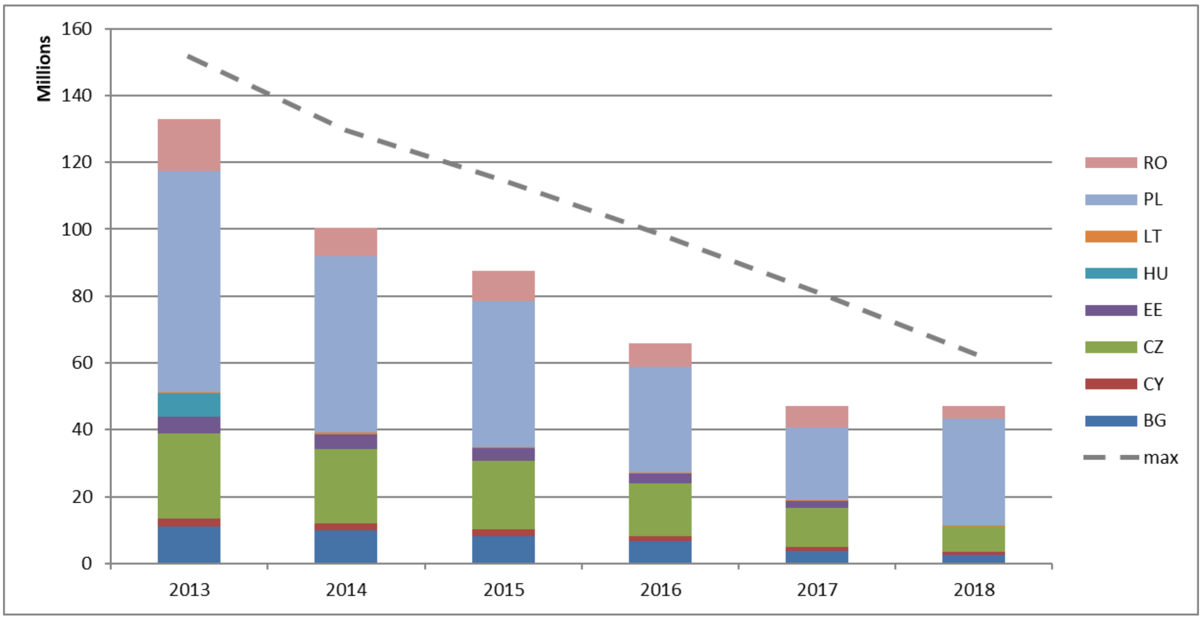

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

F'Diċembru 2018, il-Polonja infurmat lill-Kummissjoni li għandha l-intenzjoni li tirkanta 55,8 miljun mill-kwoti mhux allokati tagħha skont id-deroga tal-Artikolu 10c fl-2019. F'Mejju 2019, il-Polonja nnotifikat ukoll lill-Kummissjoni bl-intenzjoni tagħha li żżid 49,52 miljun kwota mhux allokata tal-Artikolu 10c mal-ammont li għandu jiġi rkantat mill-Polonja fl-2020.

Għall-kwoti tal-Artikolu 10c, il-Figura 3 turi l-punt sa fejn dawn ġew allokati, miżjuda mal-irkanti, jew baqgħu ma ntużawx (għadhom la allokati u lanqas miżjuda mal-irkanti).

Figura 3: Id-distribuzzjoni tal-kwoti (allokati, irkantati, li fadal mhux użati)[41]

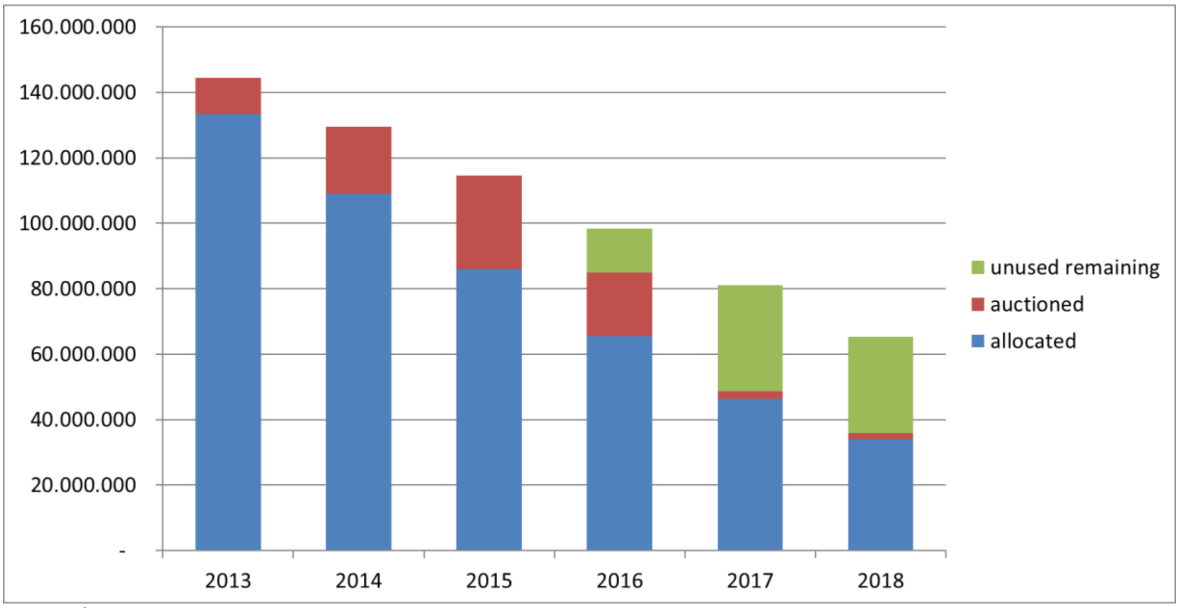

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

	Kwoti allokati
	Kwoti rkantati
	Kwoti li fadal mhux użati

It-Tabella 6 turi n-numru ta' kwoti ta' 10c li ġew irkantati fil-perjodu 2013-2018, kif ukoll in-numru ta' kwoti li fadal mhux użati.

Tabella 6: Trattament tal-kwoti tal-Artikolu 10c mhux użati 2013-2018[42]

Stat Membru	Numru ta' kwoti tal-Artikolu 10c li kienu rkantati (f'miljuni)	Numru ta' kwoti li fadal mhux użati (f'miljuni)
BG	9,5	0,8
CY	0,0	0,0
CZ	0,3	0,1
EE	2,1	0,0
LT	1,1	0,1
PL	55,8	68,9
RO	15,4	2,8
HU	0	0,9
Total	84,2	73,5

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

[41] Il-figuri jinkludu l-ammonti għall-irkant mill-kalendarju tal-irkant tal-2019, għalhekk il-55,8 miljun kwota mhux allokata li l-Polonja talbet li tirkanta fl-2019 huma riflessi.
[42] Il-figuri jinkludu l-ammonti għall-irkant mill-kalendarju tal-irkant tal-2019 (mis-snin tal-allokazzjoni 2013-2018).

L-għadd ta' kwoti mhux allokati li jkunu ġew rkantati (jew previsti għall-irkantar) mill-Istati Membri taħt id-deroga tal-Artikolu 10c għal kull sena tal-fażi 3 huwa indikat fit-Tabella 1.3 fl-Appendiċi 1 tal-Anness.

3.1.3. Krediti internazzjonali

Il-parteċipanti fl-EU ETS għadhom jistgħu jużaw il-krediti internazzjonali mill-Mekkaniżmu għal Żvilupp Nadif (CDM) u l-Implimentazzjoni Konġunta (IJ) tal-Protokoll ta' Kjoto sabiex jissodisfaw il-parti tal-obbligi tagħhom tal-EU ETS sal-2020*, soġġetti għal restrizzjonijiet kwalitattivi u kwantitattivi. Dawn il-krediti huma strumenti finanzjarji li jirrappreżentaw tunnellata ta' CO_2 imneħħija jew imnaqqsa mill-atmosfera bħala riżultat ta' proġett għat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Fil-fażi 3, il-krediti ma jibqgħux jiġu ċeduti direttament, iżda minflok jistgħu jiġu skambjati għal kwoti fi kwalunkwe ħin matul is-sena kalendarja.

Skont id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS, il-krediti internazzjonali ma jibqgħux jintużaw għall-konformità mal-EU ETS fil-perjodu ta' negozjar li jmiss.

* Proġetti CDM u JI jiġġeneraw krediti tal-karbonju ta' Kjoto: Tnaqqis Iċċertifikat ta' Emissjonijiet (CERs) u Unitajiet ta' Tnaqqis tal-Emissjonijiet (ERUs) rispettivament.

Għalkemm il-kwantità eżatta ta' intitolamenti ta' kreditu internazzjonali matul il-fażijiet 2 u 3 (2008-2020) se tiddependi parzjalment fuq il-kwantità ta' emissjonijiet ivverifikati futuri, l-analisti tas-suq jistmaw li din se tammonta għal madwar 1,6 biljun kreditu. Mil-aħħar ta' Ġunju 2019, l-għadd totali ta' krediti internazzjonali użati jew skambjati jammonta għal 1,51 biljun, jiġifieri aktar minn 90 % tal-istima għall-massimu awtorizzat.

Għal ħarsa ġenerali sħiħa tal-iskambju tal-krediti internazzjonali, ara l-Appendiċi 3 tal-Anness.

3.2. Domanda: kwoti meħuda barra miċ-ċirkolazzjoni

Fl-2018, ġie stmat li l-emissjonijiet mill-installazzjonijiet fl-EU ETS naqsu b'4,1 % meta mqabbla mal-2017 abbażi tal-informazzjoni rreġistrata fir-Reġistru tal-Unjoni. Kif turi t-Tabella 7, it-tnaqqis fl-

emissjonijiet kien prinċipalment ikkawżat mill-produzzjoni tal-elettriku u tas-sħana, filwaqt li l-emissjonijiet mill-industrija naqsu bi ftit ħafna biss.

Tabella 7: Emissjonijiet ivverifikati (f'miljun tunnellata ta' ekwivalenti ta' CO_2 **)**[43]

Sena	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Emissjonijiet totali vverifikati	1904	1867	1908	1814	1803	1750	1755	1682
Bidla għas-sena x-1	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %	-4,1 %
L-emissjonijiet verifikati mill-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana	1190	1184	1125	1037	1032	992	985	913
Bidla għas-sena x-1		-0,5 %	-5,0 %	-7,8 %	-0,5 %	-3,8 %	-0,7 %	-7,3 %
Emissjonijiet verifikati mill-installazzjonijiet industrijali	715	683	783	777	771	758	769	769
Bidla għas-sena x-1		-4,5 %	14,7 %	-0,9 %	-0,7 %	-1,7 %	1,4 %	-0,1 %
Rata reali ta' tkabbir tal-PGD EU28	1,8 %	-0,4 %	0,3 %	1,8 %	2,3 %	2,0 %	2,5 %	2,0 %

Sors: EUTL, *data* tal-PDG kif irrapportata fuqhttp://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115 (aċċessata f'Lulju 2019). L-emissjonijiet verifikati tal-avjazzjoni huma rrapportati b'mod separat fil-Kapitolu 4.

Tqassim tal-emissjonijiet verifikati tal-ETS minn installazzjonijiet skont it-tip ta' gass serra (CO_2, N_2O u PFCs) huwa pprovdut fit-Tabella 5.1, fl-Appendiċi 5 tal-Anness.

In-numru ta' kwoti kkanċellati fuq bażi volontarja jammonta għal 36 559 kwota fl-2018. B'kollox, ġew irreġistrati l-kanċellazzjonijiet volontarji ta' 345 893 kwota sal-aħħar ta' Ġunju 2019.

3.3. Ibbilanċjar tal-provvista u d-domanda

Fil-bidu tal-fażi 3 fl-2013, l-EU ETS kienet ikkaratterizzata minn żbilanċ strutturali kbir bejn il-provvista u d-domanda tal-kwoti, li jirriżulta f'madwar 2,1 biljun kwota. L-eċċess kien qed jonqos matul il-perjodu ta' negozjar attwali, baqa' stabbli fl-2014 u naqas b'mod sinifikanti għal 1,78 biljun

[43] Il-klassifikazzjoni fil-kategoriji tal-produzzjoni tal-elettriku u tas-sħana u tal-industrija użata fit-Tabella 7 hija konsistenti mal-klassifikazzjoni tan-NACE tal-fażi 4 użata għall-istabbiliment tal-Lista tar-Rilokazzjoni tal-Emissjonijiet tal-Karbonju għall-perjodu ta' negozjar li jmiss.

kwota fl-2015, 1,69 biljun kwota fl-2016 u 1,65 biljun kwota fl-2017. Fl-2018, l-eċċess baqa' ta' 1,65 biljun kwota.

Il-Figura 4 tippreżenta l-iżvilupp tal-eċċess fis-suq Ewropew tal-karbonju sa tmiem l-2018.

Figura 4: Żvilupp tal-eċċess fis-suq Ewropew tal-karbonju fl-2013-2018

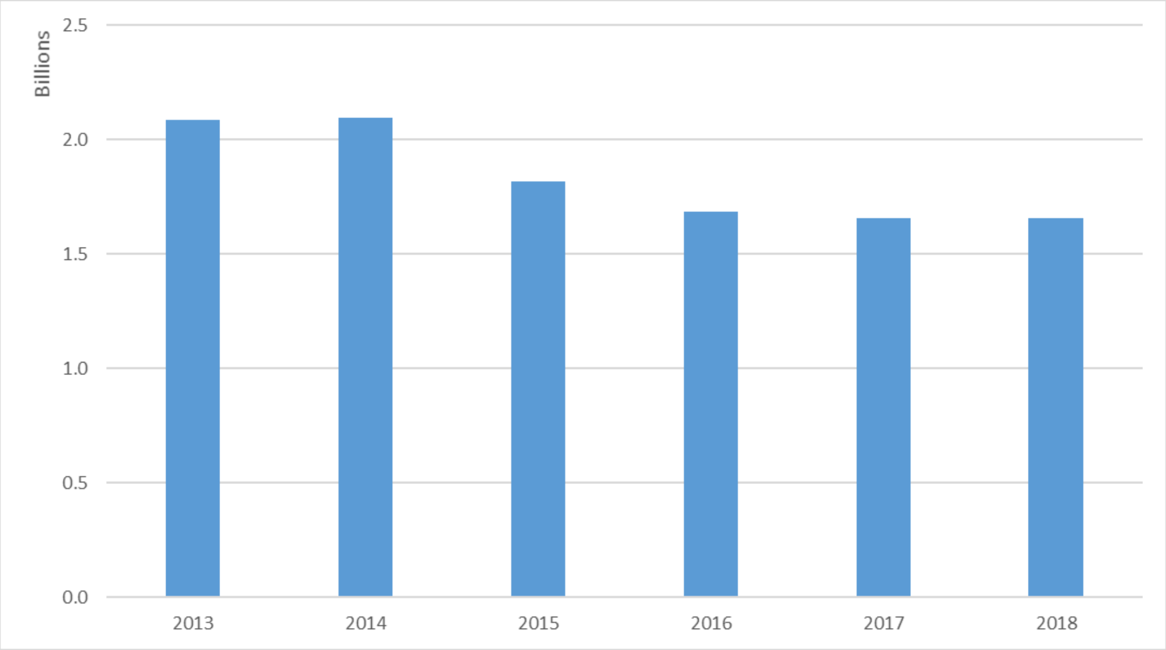

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

Sabiex jiġi indirizzat l-iżbilanċ strutturali bejn il-provvista u d-domanda tal-kwoti, fl-2015[44] inħolqot ir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR) sabiex il-provvista ta' rkant tal-kwoti tal-emissjonijiet issir aktar flessibbli. Fil-kuntest tar-reviżjoni tal-EU ETS[45], saru bidliet importanti għall-funzjonament tal-MSR, kif jidher fil-kaxxa tat-test hawn taħt. L-MSR beda jopera fil-bidu tal-2019.

[44] Id-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ottubru 2015 dwar l-istabbiliment u l-funzjonament ta' riżerva tal-istabbiltà tas-suq għall-iskema ta' negozjar tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Unjoni u li temenda d-Direttiva 2003/87/KE , ĠU L 264, 9.10.2015, p. 1.

[45] Id-Direttiva (UE) 2018/410 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2018 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE biex jiżdiedu t-tnaqqis kosteffettiv tal-emissjonijiet u l-investimenti għal emissjonijiet baxxi ta' karbonju, u d-Deċiżjoni (UE) 2015/1814, (ĠU L 76, 19 ta' Marzu 2018, p. 3); disponibbli fuq: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.076.01.0003.01.MLT&toc=OJ:L:2018:076:TOC

Kunċett ewlieni għat-tħaddim tal-MSR huwa n-numru totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni (TNAC). Il-kwoti se jiżdiedu mar-riżerva, jekk it-TNAC ikun akbar minn limitu ogħla definit minn qabel (833 miljun kwota) u se jiġu rilaxxati mir-riżerva, jekk in-numru jkun inqas minn limitu aktar baxx definit minn qabel (taħt l-400 miljun kwota)*. Għalhekk, l-MSR tassorbi jew tirrilaxxa kwoti, jekk l-indikatur tat-TNAC ikun barra minn firxa definita minn qabel. Il-kwoti mgħobbija b'lura mill-perjodu 2014-2016**, kif ukoll l-hekk imsejħa kwoti mhux allokati*** se jitqiegħdu fir-riżerva wkoll.

L-għadd totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni rilevanti għad-determinazzjoni tal-introjti u tar-rilaxxi fl-MSR huwa kkalkolat abbażi tal-formula li ġejja:

TNAC = Provvista – (Domanda + kwoti fl-MSR)

Il-komponenti tal-provvista u d-domanda użati fil-formula huma deskritti fid-dettall fit-Tabella 4.1 fl-Appendiċi 4 tal-Anness.

Id-Direttiva riveduta tal-EU ETS tagħmel żewġ bidliet notevoli għall-funzjonament tal-MSR. L-ewwel, il-perċentwal tat-TNAC li għandu jitqiegħed fir-riżerva mill-2019 sal-2023 huwa rduppjat minn 12 % għal 24 %. Dan iżid sostanzjalment il-pass fit-tnaqqis tal-eċċess. It-tieni, mill-2023, il-kwoti miżmuma fl-MSR li jaqbżu l-volum tal-irkant tas-sena preċedenti ma jibqgħux aktar validi.

* Jew fejn jiġu adottati miżuri skont l-Artikolu 29a tad-Direttiva tal-EU ETS

** Id-Deċiżjoni Nru 1359/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE fejn tiċċara d-dispożizzjonijiet dwar l-għażla taż-żmien tal-irkant tal-kwoti tal-gassijiet serra, ĠU L 343, 19.12.2013, p. 1.

**Kwoti mhux allokati huma kwoti mhux allokati skont l-Artikolu 10a(7) tad-Direttiva tal-EU ETS, jiġifieri kwoti li jifdal fir-riżerva għal min jidħol ġdid, u li jirriżultaw mill-applikazzjoni tal-Artikolu 10a(19) u (20), jiġifieri kwoti previsti għal allokazzjoni bla ħlas lill-installazzjonijiet iżda li jibqgħu mhux allokati minħabba waqfien (parzjali) ta' operazzjonijiet jew tnaqqis sinifikanti tal-kapaċità. Il-kwoti effettivament "mhux allokati" li ġejjin mill-applikazzjoni tal-fattur rilevanti ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għal setturi mhux inklużi fil-lista ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju matul il-perjodu attwali, kif ukoll kwalunkwe kwota li mhijiex allokata skont l-Artikolu 10c tad-Direttiva tal-ETS, mhuwiex previst li jiġu integrati fir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq skont l-Artikolu 1(3) tad-Deċiżjoni (UE) 2015/1814. Għalhekk, dawn il-kwoti mhumiex koperti (jekk jogħġbok irreferi għall-paġna 225 tal-Valutazzjoni tal-Impatt (SWD(2015) 135 final) li takkumpanja l-proposta għal reviżjoni tad-Direttiva tal-EU ETS fil-fażi 4).

Ir-rapport dwar is-suq tal-karbonju jippermetti l-konsolidazzjoni tal-figuri għall-provvista u d-domanda li huma ppubblikati skont l-ordni kronoloġika tal-obbligi ta' rapportar li jirriżultaw mid-Direttiva tal-EU ETS u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħha.

Il-Figura 5 turi l-kompożizzjoni tal-provvista u tad-domanda fl-2018. Id-*data* rilevanti ġiet ippubblikata wkoll bħala parti mit-tielet komunikazzjoni dwar l-għadd totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni (TNAC) għall-finijiet tal-MSR[46].

Figura 5: Kompożizzjoni tal-provvista u d-domanda kumulattivi sal-aħħar tal-2018

[46] C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

Provvista (kumulattiva, miljuni) **Domanda** (kumulattiva, miljuni)

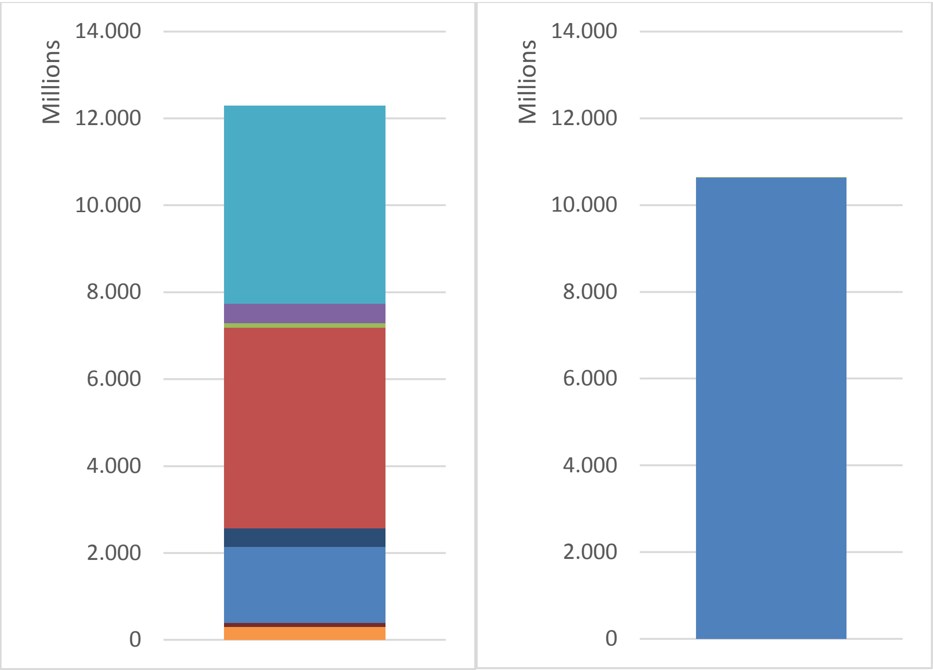

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

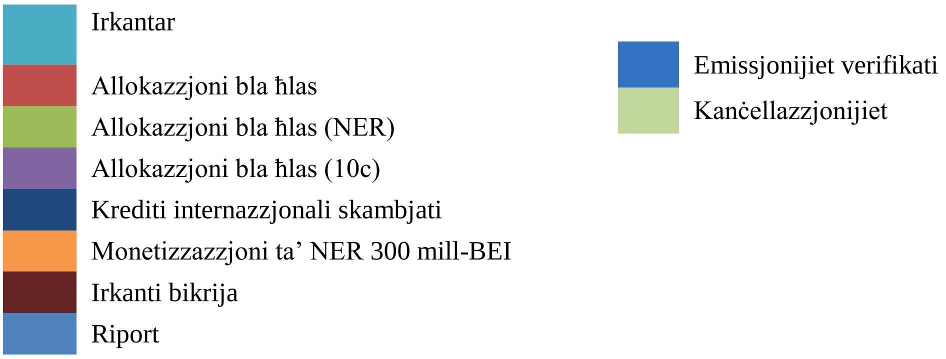

Bi preparazzjoni għall-MSR biex tibda topera fl-2019, minn nofs Mejju 2017 il-Kummissjoni ppubblikat regolarment[47] it-TNAC għas-sena preċedenti. F’Mejju 2019, it-TNAC ġie ppubblikat għat-tielet darba, u kkorrisponda għal 1 654 909 824 kwota[48]. Il-pubblikazzjoni tal-2019 twassal għat-tkomplija tat-tqegħid ta’ kwoti fl-MSR, u tnaqqas il-volumi tal-irkant fl-2019 u fl-2020.

Għalhekk, fuq il-bażi tat-TNAC tal-2017 u l-2018 u l-leġiżlazzjoni riveduta, il-volumi tal-irkant fl-2019 tnaqqsu bi kważi 40 %, jew qrib 397 miljun kwota. Il-volumi tal-irkant fl-2020 se jitnaqqsu wkoll b’mod korrispondenti.[49] B’riżultat ta’ dan, fl-2019, se jiġu rkantati madwar 30 %[50] anqas tal-

[47] C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf
[48] C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf
[49] Il-volum li għandu jiżdied mal-MSR għall-perjodu bejn l-1 ta’ Jannar u l-31 ta’ Awwissu 2020 kien determinat mill-pubblikazzjoni tal-2019 tal-indikatur tal-eċċess, u kien jammonta għal kważi 265 miljun kwota. Il-bqija tal-volumi li għandhom jiżdiedu mal-MSR fl-2020 se jiġu determinati mill-pubblikazzjoni tal-2020 dwar l-indikatur tal-eċċess.
[50] Filwaqt li jinnotaw li l-volumi attwalment irkantati jiddependu wkoll minn fatturi oħra, bħall-irkantar ta’ dak li jifdal mid-deroga tal-Artikolu 10(c) u l-parteċipazzjoni tal-Istati taż-ŻEE/EFTA fl-EU ETS.

kwoti[51] mill-2018. L-Appendiċi 8 tipprovdi informazzjoni dwar il-kontribuzzjonijiet mill-Istat Membru lill-MSR għall-ammont kollu tal-2019, u minn Jannar sa Awwissu 2020.

4. AVJAZZJONI

Is-settur tal-avjazzjoni ilu jagħmel parti mill-EU ETS sa mill-2012. Il-leġiżlazzjoni oriġinali kopriet it-titjiriet kollha lejn u barra miż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Madankollu, l-UE ddeċidiet li tillimita l-obbligi għall-2012-2016 għat-titjiriet fi ħdan iż-ŻEE, sabiex tappoġġa l-iżvilupp ta' miżura globali mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni.

F'Ottubru 2016, l-Assemblea tal-ICAO qablet dwar riżoluzzjoni dwar Skema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA). Il-CORSIA titqies bħala skema ta' tnaqqis tal-karbonju bil-għan li tistabbilizza l-emissjonijiet mill-avjazzjoni internazzjonali fil-livelli 2020. Fid-dawl ta' dan ir-riżultat, id-Direttiva tal-EU ETS ġiet emendata fl-2017 biex testendi l-limitazzjoni għat-titjiriet intra-ŻEE sal-31 ta' Diċembru 2023. Wara dan, fin-nuqqas ta' rieżami, għandu jerġa' jkun hemm l-kamp ta' applikazzjoni sħiħ oriġinali.

Id-Direttiva riveduta tal-EU ETS tipprevedi li l-Kummissjoni Ewropea jenħtieġ li tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-modi kif il-CORSIA tiġi implimentata fil-liġi tal-UE permezz ta' reviżjoni tad-Direttiva. Din tipprovdi wkoll għall-applikazzjoni tal-fattur lineari ta' tnaqqis għall-avjazzjoni mill-2021.

Fl-2018, il-kwoti nħarġu skont il-kamp ta' applikazzjoni intra-ŻEE. L-allokazzjoni bla ħlas ammontat għal kemxejn aktar minn 32,3 miljun kwota. Dan in-numru jinkludi kemm l-allokazzjoni bla ħlas (ftit aktar minn 31,2 miljun kwota) għal operaturi eżistenti u kważi 1,1 miljun kwota allokati mir-riżerva speċjali għal min jidħol ġdid u għall-operaturi li qed jikbru b'rata mgħaġġla. L-allokazzjonijiet minn din ir-riżerva huma rduppjati fl-2017-2020 peress li huma relatati mal-perjodu sħiħ tal-2013-2020. Il-volum ta' kwoti rkantati fl-2018 kien ta' madwar 5,6 miljun kwota.

L-emissjonijiet verifikati tal-avjazzjoni baqgħu jiżdiedu u ammontaw għal 67 miljun tunnellata ta' diossidu tal-karbonju fl-2018, żieda ta' 4 % meta mqabbla mal-2017.

It-Tabella 8 turi sommarju tal-emissjonijiet verifikati, tal-allokazzjoni bla ħlas, u tal-volumi tal-irkant għas-settur tal-avjazzjoni sa mill-bidu tal-fażi 3**.**

Tabella 8: Emissjonijiet ivverifikati u allokazzjoni għas-settur tal-avjazzjoni

[51] Meta wieħed iqis li l-volumi tal-irkant minn Jannar sa Awwissu 2019 diġà tnaqqsu permezz tal-MSR abbażi taċ-ċifra tal-eċċess tal-2017.

Sena	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Emissjonijiet verifikati (f'miljun tunnellata ta' ekwivalenti ta' CO_2)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,0	
Bidla fl-emissjonijiet ivverifikati għas-sena x-1		+2,5 %	+4,1 %	+7,6 %	+4,7 %	+4 %	
Allokazzjoni bla ħlas (EU28+Stati taż-ŻEE-EFTA)[52]	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,2	31,2[53]
Allokazzjoni bla ħlas minn riżerva speċjali għal min jidħol ġdid u għall-operaturi li qegħdin jikbru malajr	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1
Volumi ta' kwoti rkantati	0	9,3	16,4	5,9	4,7	5,6	2,0[54]

Sorsi: EUTL, DĠ AZZJONI KLIMATIKA, EEX

Fl-2013, ġiet adottata d-deċiżjoni[55] li l-obbligi tal-klima jiġu limitati biss għat-titjiriet fi ħdan iż-ŻEE. Il-konformità għas-settur tal-avjazzjoni ġiet posposta għall-2012 u l-2013. Għalhekk, l-volumi posposti tal-2012 ġew irkantati fl-2014, filwaqt li kien hemm konformità bejn Jannar u April 2015 għall-emissjonijiet tal-avjazzjoni mill-2013 u l-2014.

F'Ġunju 2018, l-ICAO adottat l-Istandards u l-Prattiki Rakkomandati tal-CORSIA (SARPs)[56]. Dawn, flimkien mal-Elementi ta' Implimentazzjoni, jiddeskrivu fid-dettall il-funzjonament tal-CORSIA. Għadhom ma ġewx adottati elementi importanti ta' implimentazzjoni, bħall-Unitajiet Eliġibbli u l-Qafas għal Karburanti Alternattivi. Filwaqt li tirrikonoxxi u tappoġġa l-adozzjoni formali tas-SARPs mill-ICAO, l-UE u l-Istati Membri tagħha segwew il-proċeduri tal-ICAO biex jinnotifikaw id-differenzi eżistenti[57] bejn il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-UE u l-CORSIA. Mill-1 ta' Jannar 2019, l-

[52] Dawn in-numri ma jqisux l-għeluq tal-operaturi tal-inġenji tal-ajru.
[53] L-allokazzjoni li tikkonċerna r-Renju Unit (4,31 miljun kwota tat-total għall-2019) ġiet sospiża minħabba l-miżuri ta' salvagwardja adottati mill-Kummissjoni biex tipproteġi l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE ma tibqax tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE (ara l-Kapitolu 2.2).
[54] Sal-aħħar ta' Ġunju 2019
[55] Id-Deċiżjoni Nru 377/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2013 għal deroga temporanja mid-Direttiva 2003/87/KE li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità Test b'relevanza għaż-ŻEE, ĠU L 113, 25.4.2013, p. 1.
[56] https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx
[57] Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2018/2027 tad-29 ta' Novembru 2018 dwar il-pożizzjoni li għandha tittieħed f'isem l-Unjoni Ewropea fl-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, fir-rigward tal-Ewwel Edizzjoni tal-Istandards Internazzjonali u l-Prattiki Rakkomandati dwar il-Ħarsien Ambjentali — Skema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA), ĠU L 325, 20.12.2018, p. 25–28

operaturi tal-inġenji tal-ajru għandhom jimmonitorjaw u jirrapportaw ukoll l-emissjonijiet tagħhom għall-CORSIA. Il-qafas ta' monitoraġġ, rapportar u verifika (MRV) taħt l-UE ETS ġie rivedut biex jiddaħħal obbligu legalment vinkolanti għal dan l-effett (ara l-Kapitolu 6.1). Approċċ integrat bħal dan għaż-żewġ strumenti jiżgura l-minimizzazzjoni tal-piż amministrattiv.

5. SORVELJANZA TAS-SUQ

Skont id-Direttiva riveduta dwar is-Swieq tal-Istrumenti Finanzjarji* (MiFID2) il-kwoti ta' emissjonijiet huma kklassifikati bħala strumenti finanzjarji mit-3 ta' Jannar 2018. Dan ifisser li regoli applikabbli għas-swieq finanzjarji tradizzjonali (dawk li jinkludu n-negozju ta' derivattivi tal-karbonju fuq pjattaformi ewlenin jew barra l-borża (OTC)) se japplikaw ukoll għas-segment spot tas-suq tal-karbonju sekondarju (tranżazzjonijiet fi kwoti ta' emissjonijiet għal konsenja immedjata fis-suq sekondarju). Huwa għalhekk li dan is-segment jitqiegħed fuq l-istess livell tas-suq tad-derivattivi f'termini ta' trasparenza, protezzjoni tal-investitur u integrità. Is-sorveljanza fis-suq primarju se tkompli tkun koperta mir-Regolament dwar l-Irkantar, għajr fejn jidħlu kwistjonijiet relatati ma' abbuż tas-suq.

Bis-saħħa ta' kontroreferenzi għal definizzjonijiet tal-MiFID2 ta' strumenti finanzjarji, se japplikaw biċċiet oħra ta' leġiżlazzjoni tas-suq finanzjarju. Dan huwa partikolarment il-każ għar-Regolament dwar l-Abbuż tas-Suq (MAR)**, li se jkopri t-tranżazzjonijiet u l-kondotta li jinvolvu kwoti tal-emissjonijiet, kemm fis-swieq primarji kif ukoll fis-swieq sekondarji. B'mod simili, kontroreferenza għall-MiFID2 fid-Direttiva kontra l-Ħasil tal-Flus*** se tagħti lok għal applikazzjoni obbligatorja ta' kontrolli dovuti ta' diliġenza tal-klijenti minn negozjanti tal-karbonju liċenzjati mill-MiFID lill-klijenti tagħhom fis-suq spot sekondarju tal-kwoti tal-emissjonijiet. ****

* Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE

** Ir-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar l-abbuż tas-suq (Regolament dwar l-abbuż tas-suq) u li jħassar id-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttivi tal-Kummissjoni 2003/124/KE, 2003/125/KE u 2004/72/KE

*** Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE

**** Il-kontrolli dovuti tad-diliġenza huma diġà obbligatorji fis-suq primarju u fis-suq sekondarju fid-derivattivi tal-kwoti tal-emissjonijiet.

Wara r-riforma tal-EU ETS għall-fażi 4, għadd ta' parteċipanti fis-suq bħal atturi finanzjarji u sensara prinċipali reġgħu ngħaqdu mas-suq. L-għadd ta' parteċipanti eliġibbli biex jagħmlu offerti fl-irkantijiet fil-pjattaforma komuni tal-irkant żdied minn 73 (Jannar 2018) għal 79 (Diċembru 2018). Il-maġġoranza l-kbira tal-parteċipanti kienu operaturi (73 %), filwaqt li l-bqija kienu jikkonsistu f'ditti tal-investiment u istituzzjonijiet ta' kreditu (19 %), kif ukoll persuni eżentati mir-rekwiżiti tal-MiFID (8 %)[58]. Mill-banda l-oħra, meta l-irkanti bdew tard fl-2012, kien hemm 42 parteċipant li kienu

[58] Id-*data* kollha tittieħed mir-rapporti ta' kull xahar tal-Pjattaforma Komuni ta' Irkant (CAP2) lill-Kummissjoni.

eliġibbli li jagħmlu offerti fl-irkanti, li 67 % minnhom kienu operaturi, 26 % ditti tal-investiment u istituzzjonijiet ta' kreditu u 7 % intermedjarji mhux finanzjarji[59].

Skont ir-regoli eżistenti dwar l-abbuż tas-suq, l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali[60] huma responsabbli għall-monitoraġġ tas-suq, kemm fir-rigward tal-irkantijiet kif ukoll tas-suq sekondarju. Fil-livell Ewropew, l-azzjonijiet tagħhom huma kkoordinati mill-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (AETS), kif inhu l-każ għal strumenti finanzjarji oħra.

L-awtoritajiet kompetenti nazzjonali għandhom is-setgħa li jimponu azzjoni ta' rimedju jew sanzjonijiet meta jiddeċiedu li ċerti aġir jagħti lok għall-abbuż mis-suq. Sabiex huma jwettqu l-kompitu tagħhom ta' monitoraġġ tas-suq, il-leġiżlazzjoni dwar is-swieq finanzjarji tistabbilixxi għadd ta' rekwiżiti ta' rapportar u trasparenza applikabbli għall-postijiet tan-negozjar u ditti tal-investiment. Bħala parti mir-rekwiżiti ta' rapportar, il-postijiet tan-negozjar u d-ditti tal-investiment għandhom jikkomunikaw lill-awtoritajiet kompetenti *data* dettaljata dwar tranżazzjonijiet fil-kwoti tal-emissjonijiet jew derivattivi tagħhom, imwettqa fil-postijiet tan-negozjar u barra l-Borża (OTC)[61]. Ir-rekwiżiti ta' rapportar jinkludu wkoll obbligu għall-postijiet tan-negozjar u d-ditti tal-investiment li jipprovdu lill-awtoritajiet kompetenti *data* dwar il-pożizzjoni fir-rigward tal-kwoti tal-emissjonijiet[62]. Bħala parti mir-rekwiżiti ta' trasparenza, id-*data* dwar in-negozju[63] u d-*data* dwar il-pożizzjoni aggregata ta' kull ġimgħa[64] jsiru disponibbli għall-pubbliku mill-postijiet tan-negozjar u mid-ditti tal-investiment.

---

[59] Skont l-Artikolu 18 (2) tar-Regolament tal-Irkantar.

[60] Il-lista tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti hija disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/info/system/files/mar-2014-596-art-22-list_en.pdf

[61] Skont l-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq tal-istrumenti finanzjarji (Mifir), il-postijiet tan-negozju u d-ditti tal-investiment għandhom jirrapportaw *data* dettaljata dwar tranżazzjonijiet fi kwoti u derivattivi tagħhom lill-awtoritajiet kompetenti.

[62] L-għan tal-obbligu tar-rapportar tal-pożizzjoni skont l-Artikolu 58 tal-MiFID2 huwa li jippermetti l-monitoraġġ tal-pożizzjonijiet miżmuma minn kategoriji differenti ta' persuni fir-rigward tal-kwoti tal-emissjonijiet.

[63] Is-sistema ta' trasparenza ta' qabel/ta' wara n-negozju stabbilita mill-Artikoli 8, 10 u 21 tal-MiFIR għandha l-għan li tiżgura li l-parteċipanti fis-suq ikollhom informazzjoni aktar affidabbli u aċċessibbli dwar l-opportunitajiet u l-prezzijiet tan-negozjar.

[64] Rapporti ta' kull ġimgħa disponibbli pubblikament dwar pożizzjonijiet jipprovdu trasparenza dwar il-fehma tas-suq li ċerti kategoriji ta' negozjanti jistgħu jkunu qed jieħdu.

5.1. In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet

In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet ivarja minn pajjiż għall-ieħor, peress li dawn iż-żewġ aspetti mhumiex definiti fid-Direttiva tal-ETS. Il-pajjiżi huma obbligati li jirrapportaw kull sena dwar ir-reġimi nazzjonali tagħhom relatati man-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti bħala parti mir-rapporti tagħhom tal-Artikolu 21. Minkejja n-nuqqas ta' armonizzazzjoni f'dan ir-rigward, il-qafas regolatorju attwali jipprovdi l-irfid legali meħtieġ għal suq tal-karbonju matur, trasparenti u likwidu, filwaqt li jiżgura l-istabbiltà u l-integrità tas-suq.

Wara rakkomandazzjoni tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, f'Lulju 2019 il-Kummissjoni ppubblikat studju[65] dwar in-natura legali tal-kwoti. L-istudju, imwettaq minn konsulent indipendenti, ma identifikax problemi prattiċi marbuta man-nuqqas ta' definizzjoni tan-natura legali tal-kwoti. Huwa kkonkluda li definizzjoni armonizzata ma tipprovdix aktar ċertezza legali, u mhux neċessarjament ikollha impatt fuq il-likwidità tas-suq tal-karbonju. Filwaqt li l-ebda inizjattiva leġiżlattiva ma kienet irrakkomandata, l-istudju ssuġġerixxa li l-informazzjoni, il-pariri, it-taħriġ u l-bini tal-kapaċità għandhom jiġu pprovduti lill-operaturi wara l-klassifikazzjoni tal-kwoti bħala strumenti finanzjarji mill-MiFID2[66].

Fir-rigward tat-trattament fiskali tal-kwoti, tliet pajjiżi jirrapportaw li t-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tapplika għall-ħruġ ta' kwoti tal-emissjonijiet. Għall-kuntrarju, il-VAT hija dovuta fuq it-tranżazzjoni ta' kwoti tal-emissjonijiet fis-suq sekondarju f'27 pajjiż parteċipant. Il-maġġoranza tal-pajjiżi rrapportaw li huma japplikaw il-mekkaniżmu tar-reverse charge fuq tranżazzjonijiet domestiċi li jinvolvu kwoti tal-emissjonijiet. Id-deroga tar-reverse charge tittrasferixxi r-responsabbiltà għall-ħlas tat-tranżazzjoni tal-VAT mill-bejjiegħ għax-xerrej ta' oġġett jew servizz u tikkostitwixxi salvagwardja effettiva kontra l-frodi tal-VAT. F'Novembru 2018, il-possibbiltà għall-Istati Membri li japplikaw id-deroga ġiet estiża sat-30 ta' Ġunju 2022[67]. L-Istati Membri huma mħeġġa jkomplu japplikaw il-mekkaniżmu tar-reverse charge sabiex jipprovdu protezzjoni adegwata kontinwa lis-suq tal-karbonju.

---

[65] L-istudju jista' jiġi aċċessat hawnhekk: https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d985256-a6a9-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en

[66] Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE, ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349. Disponibbli fuq: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?qid=1536584176375&uri=CELEX:02014L0065-20160701

[67] Id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2018/1695 tas-6 ta' Novembru 2018 li temenda d-Direttiva 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud fir-rigward tal-perijodu ta' applikazzjoni tal-mekkaniżmu tar-reverse charge fakultattiv fir-rigward ta' provvisti ta' ċerti merkanzija u servizzi suxxettibbli għall-frodi u tal-Mekkaniżmu ta' Reazzjoni Rapida kontra l-frodi tal-VAT, ĠU L 282, 12.11.2018, p. 5–7

6. MONITORAĠĠ, RAPPORTAR U VERIFIKA TAL-EMISSJONIJIET

Ir-rekwiżiti għal monitoraġġ, rapportar, verifika u akkreditazzjoni (MRVA) tal-EU ETS huma armonizzati fir-Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar (MRR)* u fir-Regolament dwar l-Akkreditazzjoni u l-Verifika (AVR)**.

Is-sistema ta' monitoraġġ fl-EU ETS hija mfassla bħala approċċ ta' "elementi importanti" li jippermetti grad għoli ta' flessibbiltà għall-operaturi biex jiżguraw kosteffiċjenza, filwaqt li fl-istess ħin tintlaħaq affidabbiltà kbira tad-*data* immonitorjata dwar l-emissjonijiet. Għal dan il-għan, huma permessi diversi metodi ta' monitoraġġ ("ibbażati fuq il-kalkolu" jew "ibbażati fuq il-kejl", kif ukoll bħala eċċezzjoni, "approċċi ta' riżerva"). Il-metodi jistgħu jingħaqdu għal partijiet individwali ta' installazzjoni. Għall-operaturi ta' inġenji tal-ajru, approċċi bbażati fuq il-kalkolu biss huma fattibbli, fejn il-konsum tal-karburant huwa l-parametru ċentrali li għandu jiġi ddeterminat għat-titjiriet koperti mill-EU ETS. Ir-rekwiżit li l-installazzjonijiet u l-operaturi ta' inġenji tal-ajru jkollhom pjan ta' monitoraġġ approvat mill-awtorità kompetenti fuq il-bażi tal-MRR jipprevjeni għażla arbitrarja tal-metodi ta' monitoraġġ u varjazzjonijiet temporali.

Permezz tal-AVR għall-fażi 3 u lil hinn, ġie introdott approċċ armonizzat fl-UE kollha lejn l-akkreditazzjoni tal-verifikaturi. Il-verifikaturi li huma persuna ġuridika jew entità ġuridika jridu jkunu akkreditati minn Korp Nazzjonali ta' Akkreditament (NAB) sabiex iwettqu verifiki f'konformità mal-AVR. Is-sistema ta' akkreditazzjoni uniformi tippermetti lill-verifikaturi joperaw b'rikonoxximent reċiproku fil-pajjiżi parteċipanti kollha, u għalhekk jieħdu vantaġġ sħiħ tas-suq intern u jgħinu biex tiġi żgurata disponibbiltà suffiċjenti ġenerali.

* Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30.

** Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 600/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-verifika tar-rapporti dwar l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u r-rapporti dwar it-tunnellati kilometri u l-akkreditazzjoni tal-verifikaturi skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 1.

6.1. Żviluppi Ġenerali

L-esperjenza fl-implimentazzjoni tal-MRR u l-AVR uriet il-ħtieġa għal aktar titjib, kjarifika u simplifikazzjoni ta' regoli għal promozzjoni ulterjuri tal-armonizzazzjoni, għal tnaqqis tal-piż amministrattiv għall-operaturi u għall-pajjiżi parteċipanti u għal titjib ulterjuri tal-effiċjenza tas-sistema.

Minn Frar 2017, il-pajjiżi parteċipanti ġew ikkonsultati bil-ħsieb li jiġu aġġornati dawn iż-żewġ Regolamenti sabiex issir it-tħejjija għall-fażi 4 tal-EU ETS, u biex jiġu mtejba u ssimplifikati l-proċessi tal-MRVA. L-ewwel aġġornament bħal dan seħħ fl-2018. Sabiex ikun hemm fis-seħħ sistema ta' verifika għall-ġbir tad-*data* dwar l-allokazzjoni mingħajr ħlas fl-2019 u sistema aġġornata tal-MRVA qabel il-bidu tal-ġbir tad-*data* għall-CORSIA (ara l-Kapitolu 4), il-verżjonijiet riveduti tal-

MRR[68] u tal-AVR[69] bdew japplikaw fl-1 ta' Jannar 2019. Aktar xogħol u konsultazzjonijiet għadhom għaddejjin biex jiġi konkluż il-proċess ta' reviżjoni tal-MRVA kmieni biżżejjed qabel il-bidu tal-fażi 4.

L-effiċjenza tas-sistema ta' konformità tjiebet peress li l-MRR jippermetti lill-pajjiżi jagħmlu r-rapportar elettroniku obbligatorju. Fl-2019, 17-il pajjiż parteċipant rrapportaw l-użu ta' mudelli elettroniċi jew formati ta' fajls speċifiċi għal pjanijiet ta' monitoraġġ, rapporti ta' emissjonijiet, rapporti ta' verifika u / jew rapporti ta' titjib ibbażati fuq ir-rekwiżiti minimi stabbiliti mill-Kummissjoni. Tlettax-il pajjiż parteċipant irrapportaw li jużaw xi forma ta' sistema tal-IT awtomatizzata għar-rapportar tal-EU ETS.

6.2. Monitoraġġ applikat

Skont ir-rapporti tal-Artikolu 21 sottomessi fl-2019, ħafna mill-installazzjonijiet jużaw il-metodoloġija bbażata fuq il-kalkolu[70]. 182 installazzjoni biss (inqas minn 1,7 %) fi 23 pajjiż ġew irrapportati li jużaw sistemi għall-kejl tal-emissjonijiet kontinwi, bl-aktar mod frekwenti fil-Ġermanja, fi Franza u fir-Repubblika Ċeka. Filwaqt li n-numru ta' pajjiżi huwa l-istess bħas-sena ta' qabel, hemm tliet installazzjonijiet oħra li b'mod ġenerali qegħdin jużaw dan l-approċċ.

11-il pajjiż biss irrapportaw l-użu tal-approċċ ta' riżerva minn 38 installazzjoni, li jkopru madwar 2,6 miljun tunnellata ta' CO_{2e} (meta mqabbla ma' 3,4 miljun tunnellata ta' CO_{2e} fis-sena ta' qabel). Installazzjoni waħda fin-Netherlands hija responsabbli għal 31 % tal-emissjonijiet globali rrapportati b'rabta mal-metodoloġija ta' riżerva.

Is-saffi minimi prestabbiliti[71] tal-MRR huma ssodisfati mill-maġġoranza assoluta tal-installazzjonijiet. 97 installazzjoni biss tal-kategorija C (meta mqabbla ma' 106 fis-sena ta' qabel), jiġifieri 13,4 %, ġew irrapportati li jiddevjaw għal mill-inqas parametru wieħed tar-rekwiżit li jiġu applikati l-ogħla saffi għall-flussi minn sorsi maġġuri. Dawn id-devjazzjonijiet huma permessi biss meta l-operatur juri li l-ogħla saff mhuwiex teknikament vijabbli jew iġarrab kostijiet irraġonevoli. Ladarba dawn il-kundizzjonijiet ma jibqgħux japplikaw, l-operaturi għandhom itejbu s-sistema ta' monitoraġġ tagħhom kif xieraq. Fl-2013, ġie rrapportat li 16 % tal-installazzjonijiet tal-kategorija C mhux qed jissodisfaw l-ogħla saffi b'xi mod jew ieħor. Għalhekk, sa mill-bidu tal-fażi 3, wieħed jista' jara li hemm titjib fil-konformità tal-ogħla saff fl-installazzjonijiet tal-kategorija C.

B'mod simili, rapporti mit-22 pajjiż parteċipant jindikaw li b'mod ġenerali, 19 % tal-installazzjonijiet tal-kategorija B huma permessi b'xi forma ta' devjazzjoni mir-rekwiżiti prestabbiliti tal-MRR, meta mqabbla ma' 21 % fis-sena preċedenti u ma' 22 % fis-sena ta' qabilha, li juri titjib kostanti fil-konformità tal-ogħla saff.

6.3. Verifika akkreditata

[68] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/2066 tad-19 ta' Diċembru 2018 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012, ĠU L 334, 31.12.2018, p. 1–93

[69] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/2067 tad-19 ta' Diċembru 2018 dwar il-verifika tad-*data* u l-akkreditament tal-verifikaturi skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 334, 31.12.2018, p. 94–134

[70] Ir-raġuni ewlenija għal dan hija li l-metodoloġija bbażata fuq il-kejl tinvolvi l-iskjerament ta' riżorsi sinifikanti u għarfien għall-kejl kontinwu tal-konċentrazzjoni ta' GHGs rilevanti, li ħafna mill-operaturi ż-żgħar ma għandhomx.

[71] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 jirrikjedi li l-operaturi kollha jilħqu ċerti saffi minimi, b'sorsi akbar ta' emissjonijiet meħtieġa biex jilħqu saffi ogħla (li jinvolvu kwalità tad-*data* aktar affidabbli), filwaqt li għal raġunijiet ta' kosteffiċjenza għandhom japplikaw rekwiżiti anqas stretti għal sorsi iżgħar.

In-numru totali ta' verifikaturi mhuwiex irrapportat fir-rapporti tal-Artikolu 21. Madankollu, il-kooperazzjoni Ewropea għall-Akkreditazzjoni (EA) tipprovdi rabta ċentrali għall-Korpi Nazzjonali ta' Akkreditament (NABs) rilevanti u għal-listi tagħhom ta' verifikaturi akkreditati tal-EU ETS[72].

Ir-rikonoxximent reċiproku tal-verifikaturi fost il-pajjiżi parteċipanti qiegħed jaħdem b'suċċess: 24 pajjiż irrapportaw li mill-inqas verifikatur barrani wieħed huwa attiv fit-territorju tagħhom.

Il-konformità tal-verifikaturi mal-AVR tinstab li hija għolja. Il-Polonja rrapportat sospensjoni ta' verifikatur wieħed, filwaqt li ebda pajjiż ma rrapporta irtirar ta' akkreditazzjoni fl-2018. Dan jitqabbel ma' sospensjoni waħda u tliet każijiet ta' rtirar għall-2017. Il-Ġermanja, Franza u l-Polonja rrapportaw tnaqqis li sar fil-kamp ta' applikazzjoni ta' żewġ akkreditazzjonijiet, akkreditazzjoni waħda u tliet akkreditazzjonijiet tal-verifikaturi għall-2018 rispettivament, meta mqabbel ma' tnaqqis għal żewġ verifikaturi mill-Polonja fl-2017.

Għaxar pajjiżi rrapportaw ilmenti riċevuti dwar il-verifikaturi din is-sena (wieħed iktar mis-sena preċedenti). Madanakollu, in-numru ġenerali ta' lmenti (71) huwa 14 % inqas. 93 % tal-ilmenti riċevuti huma rrapportati bħala riżolti (fis-sena ta' qabel din ir-rata kienet ta' 95 %). Għaxar pajjiżi rrapportaw l-identifikazzjoni ta' nuqqasijiet ta' konformità tal-verifikaturi bħala parti mill-proċess ta' skambju ta' informazzjoni bejn l-NABs u l-awtoritajiet kompetenti (meta mqabbla ma' 12 is-sena li għaddiet).

7. ĦARSA ĠENERALI LEJN L-ARRANĠAMENTI AMMINISTRATTIVI

Il-pajjiżi li jipparteċipaw fl-EU ETS jużaw approċċi differenti rigward l-awtoritajiet kompetenti inkarigati mill-implimentazzjoni tagħha. F'ċerti pajjiżi diversi awtoritajiet lokali huma involuti, filwaqt li f'oħrajn l-approċċ huwa ferm aktar ċentralizzat.

Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2019, kien hemm, bħala medja, ħames awtoritajiet kompetenti involuti fl-implimentazzjoni tal-EU ETS għal kull pajjiż.[73] Fir-rigward tal-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet, ġew irrapportati għodod differenti, bħal strumenti leġiżlattivi għall-ġestjoni ċentrali ta' pjanijiet ta' monitoraġġ (f'14-il pajjiż), struzzjonijiet vinkolanti u gwida minn awtorità ċentrali kompetenti mogħtija lill-awtoritajiet lokali (f'10 pajjiżi), u gruppi ta' ħidma jew laqgħat regolari bejn l-awtoritajiet (fi 15-il pajjiż), fost l-oħrajn. Seba' pajjiżi indikaw li ma hemm fis-seħħ l-ebda għodda bħal din.

Fir-rigward tat-tariffi amministrattivi imposti b'rabta mal-permessi u mal-pjanijiet ta' monitoraġġ approvati, fl-2019, 13-il pajjiż irrapportaw li ma jimponu l-ebda tariffa fuq l-operaturi tal-installazzjonijiet (CY, DE, EE, FR, GR, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), wieħed inqas mis-sena ta' qabel. Mingħajr ebda differenza għas-sena ta' qabel, l-operaturi tal-inġenji tal-ajru fi 15-il pajjiż ma jħallsux tariffi (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, GR, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK). L-imposti jvarjaw b'mod sinifikanti bejn il-pajjiżi u t-tipi ta' servizzi, li jvarjaw minn EUR 5 sa EUR 6913,31 għall-approvazzjoni ta' permessi u ta' pjanijiet ta' monitoraġġ għal installazzjonijiet u minn EUR 5 sa EUR 2400 għall-istess servizz għal operaturi tal-avjazzjoni.

[72] Lista tal-EA ta' punti ta' aċċess għall-NABs li jakkreditaw verifikaturi għall-EU ETS: https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/

[73] F'xi każijiet, il-pajjiżi jistgħu jkunu qegħdin jirrapportaw diversi awtoritajiet reġjonali/lokali bħala awtorità kompetenti waħda.

B'mod ġenerali, l-organizzazzjoni amministrattiva tal-ETS tal-pajjiżi parteċipanti hija fil-biċċa l-kbira effettiva. Il-komunikazzjoni u l-qsim tal-aħjar prattiki, inkluż permezz tal-attivitajiet tal-Forum ta' Konformità tal-EU ETS u l-Konferenza ta' Konformità tal-EU ETS annwali, jenħtieġ li tkompli tissaħħaħ u titħeġġeġ.

8. KONFORMITÀ U INFURZAR

Id-Direttiva tal-EU ETS tipprevedi penali għal emissjonijiet żejda fil-forma ta' EUR 100 (indiċjati) għal kull tunnellata ta' CO_2 mormija li għalihom ma ġiet ċeduta l-ebda kwota fiż-żmien dovut. Penali oħrajn applikabbli għal ksur fl-implimentazzjoni tal-EU ETS huma konformi mad-dispożizzjonijiet nazzjonali stabbiliti mill-pajjiż ikkonċernat.

L-EU ETS għandha rata għolja ħafna ta' konformità: kull sena madwar 99 % tal-emissjonijiet huma koperti bin-numru meħtieġ ta' kwoti fil-ħin. Fl-2018, inqas minn 0,5 % tal-installazzjonijiet li rrapportaw emissjonijiet ma ċedewx kwoti li jkopru l-emissjonijiet kollha tagħhom sad-data ta' skadenza tat-30 ta' April 2019. Fis-settur tal-avjazzjoni, l-operaturi ta' inġenji tal-ajru responsabbli għal 99,1 % tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni tal-EU ETS ikkonformaw. L-operaturi mhux konformi kienu tipikament żgħar jew waqfu joperaw fl-2018.

L-awtoritajiet kompetenti jibqgħu jwettqu verifiki ta' konformità differenti fuq ir-rapporti tal-emissjonijiet annwali. Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2019, il-pajjiżi parteċipanti kollha jivverifikaw ir-rapporti annwali tal-emissjonijiet għall-kompletezza (100 % tar-rapporti għajr BE 31 %, ES 95 % , FR 99 %, u SE 1 %). Ir-rapporti jkomplu jindikaw li bħala medja, il-pajjiżi jivverifikaw viċin it-80 % tar-rapporti għal konsistenza mal-pjanijiet ta' monitoraġġ (il-pajjiżi kollha għajr HR) u viċin il-75 % mad-*data* dwar l-allokazzjoni (il-pajjiżi kollha għajr FI, HR, MT, NO, u SE). Erbgħa u għoxrin pajjiż irrapportaw li huma jwettqu wkoll kontroverifiki ma' *data* oħra.

L-awtoritajiet kompetenti fi 12-il pajjiż wettqu stimi konservattivi dwar *data* nieqsa fil-każ ta' 57 installazzjoni (madwar 0,5 % tal-installazzjonijiet b'mod ġenerali), simili għal 52 installazzjoni (0,5 %) għall-2017 u 57 (0,5 %) għall-2016. Il-kwantità rrapportata tal-emissjonijiet affettwati tal-2018 kienet ta' 11,2-il miljun tunnellata ta' CO_2 (meta mqabbla ma' 2,8 miljun tunnellata ta' CO_2 fl-2017), madwar 0,7 % tal-emissjonijiet ġenerali (meta mqabbla ma' 0,2 % fl-2017). L-aktar raġunijiet komuni mogħtija għat-twettiq ta' stimi konservattivi kienu n-nuqqas ta' rapport dwar l-emissjonijiet sal-31 ta' Marzu jew rapporti dwar l-emissjonijiet li ma kinux kompletament konformi mar-rekwiżiti tal-MRR/AVR.

Stimi konservattivi dwar id-*data* li kienet nieqsa għall-avjazzjoni ġew irrapportati minn seba' pajjiżi fir-rigward ta' 31 operatur ta' inġenji tal-ajru (madwar 4,7 % tat-total), u 4,7 % tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni.

Il-verifiki tal-awtoritajiet kompetenti jibqgħu importanti wkoll biex jissupplimentaw ix-xogħol tal-verifikatur. Għall-2018, il-pajjiżi kollha kkonfermaw li fil-każ ta' installazzjonijiet huma jwettqu verifiki ulterjuri. Ħafna mill-pajjiżi rrapportaw approċċ simili dwar l-operaturi ta' inġenji tal-ajru (kollha għajr CY, EE, EL, IT, u LI). Fl-2018, ħafna mill-pajjiżi (kollha għajr EL, IT, LU, u MT) irrapportaw li wettqu kontrolli fuq il-post f'installazzjonijiet.

Għall-2018, l-applikazzjoni ta' penali għal emissjonijiet żejda ġiet irrapportata għal 36 installazzjoni minn għaxar pajjiżi (BG 1, CZ 2, FR 1, IE 2, IT 5, NL 1, PL 2, PT 7, RO 4, UK 11). Għall-avjazzjoni,

il-penali għal emissjonijiet żejda ġew irrapportati għal 26 operatur ta' inġenji tal-ajru (DE 2, FR 1, IT 9, LT 1, NL 1, PT 8, SI 1, u UK 3).

Fl-2018, tnax-il pajjiż kkonfermaw il-ħruġ ta' penali (b'żieda mal-penali għal emissjonijiet żejda). Ma ġiet irrapportata l-ebda priġunerija, iżda ġew innotati multi, avviżi formali, u ittri finali ta' twissija li jikkonċernaw 36 installazzjoni u 26 operatur ta' inġenji tal-ajru, li jammontaw għal valur finanzjarju totali ta' EUR 5,4 miljun[74].

L-aktar ksur komuni rrapportat għall-2018 kienu li ma seħħx pjan ta' monitoraġġ approvat kif suppost (9), operat mingħajr permess (8), nuqqas ta' konformità mal-kundizzjonijiet tal-permess (6), u nuqqas ta' sottomissjoni ta' rapporti annwali verifikati dwar l-emissjonijiet sad-data ta' skadenza dovuta (ħames każijiet).

Kif ġie rrapportat is-sena ta' qabel, fil-bidu tal-2018 bdiet il-ħames evalwazzjoni taċ-ċiklu ta' konformità tal-EU ETS, bil-għan li jiġu identifikati l-kwistjonijiet ta' konformità tal-EU ETS fil-livell ta' pajjiżi parteċipanti u jiġu appoġġati fit-titjib tal-implimentazzjoni tagħhom tal-EU ETS. L-evalwazzjoni se tiġi konkluża tard fl-2019.

9. KONKLUŻJONIJIET U ASPETTATTIVI

L-2018 kien immarkat bi progress sinifikanti fl-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni għall-fażi 4 tal-EU ETS. Matul is-sena li għaddiet ġew adottati dispożizzjonijiet dwar ir-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju, l-allokazzjoni mingħajr ħlas, l-irkantar, l-istabbiliment tal-Fond ta' Innovazzjoni, u l-monitoraġġ, ir-rapportar u l-verifika. Ir-regoli ta' implimentazzjoni li jibqa' qed jiġu finalizzati malajr u huma previsti li jiġu adottati qabel il-bidu tal-perjodu l-ġdid ta' negozjar f'Jannar 2021.

Is-sena kienet ukoll immarkata minn tnaqqis sostanzjali fl-emissjonijiet mill-installazzjonijiet koperti mill-EU ETS. It-tnaqqis ta' 4,1 % meta mqabbel mal-2017 kien immexxi l-aktar mill-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana, b'emissjonijiet mill-industrija li naqsu bi ftit biss. Madankollu, l-emissjonijiet verifikati mill-avjazzjoni komplew jikbru fl-2018, b'żieda ta' 3,9 % meta mqabbla mal-2017.

Il-bidliet leġiżlattivi miftiehma fis-snin riċenti biex jindirizzaw l-eċċess tal-kwoti ikomplu juru li qegħdin jagħtu l-frott. L-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq ġie ppubblikat għat-tielet darba fl-2019, u flimkien mal-indikatur tal-2017, wassal għal tnaqqis fil-volumi tal-irkant bi kważi 40 %, jew qrib ta' 397 miljun kwota fl-2019. B'riżultat ta' dan, fl-2019, madwar 30 % anqas tal-kwoti se jiġu rkantati mill-2018.

Żviluppi pożittivi f'dawn il-fronti ssarrfu f'żieda fil-fiduċja mill-parteċipanti fis-suq u komplew isaħħu s-sinjal tal-prezz tal-karbonju. Il-prezz ogħla tal-kwoti tal-emissjonijiet wassal għal żieda sostanzjali fid-dħul totali mill-irkant iġġenerat mill-Istati Membri - fl-2018, id-dħul totali kien aktar minn darbtejn ogħla mid-dħul iġġenerat fl-2017.

Fl-2018, il-konformità tal-EU ETS baqgħet għolja ħafna - ir-rata ta' konformità qabżet id-99 % kemm għall-installazzjonijiet stazzjonarji kif ukoll għall-operaturi tal-inġenji tal-ajru. L-istruttura tal-EU

[74] Dan it-total jeskludi multi imposti fuq is-settur tal-avjazzjoni fil-Portugall billi l-valuri tal-multi għadhom ma ġewx iddeterminati minħabba proċessi ta' sanzjonar li għadhom għaddejjin.

ETS baqgħet b'saħħitha u l-organizzazzjoni amministrattiva madwar l-Istati Membri wriet li kienet effettiva.

Il-Kummissjoni se tkompli timmonitorja s-suq Ewropew tal-karbonju u se tipprovdi r-rapport li jmiss tard fl-2020.

ANNESS

Appendiċi 1

Tabella 1.1: Numru ta' kwoti bla ħlas allokati għall-immodernizzar tas-settur tal-elettriku

	Numru ta' kwoti bla ħlas mitluba minn Stat Membru skont l-Artikolu 10c					
Stat Membru	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**

BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939
HU	7 047 255[75]	mhux applikabbli	mhux applikabbli	mhux applikabbli	mhux applikabbli	mhux applikabbli
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439
Total	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

Tabella 1.2: Numru massimu ta' kwoti bla ħlas fis-sena skont id-deroga mill-irkantar sħiħ għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana

Stat Membru	**Numru massimu ta' kwoti fis-sena**							
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Total**
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Total	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

Tabella 1.3: L-għadd ta' kwoti mingħajr ħlas mhux użati skont id-deroga mill-irkant sħiħ għall-produzzjoni tal-elettriku u tas-sħana li jkunu ġew irkantati jew li jkunu ppjanati għall-irkantar fl-2013-2020[76]

Kwoti mhux użati tal-Artikolu 10c irkantati						
Stat Membru	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**

[75] L-Ungerija użat id-deroga tal-Artikolu 10c fl-2013 biss.
[76] L-ebda kwota mhux użata tal-Artikolu 10c ma ġiet irkantata fl-2013 u l-2014.

BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0
CY	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0
HU	0	0	0	0	0	0

Sors: DĠ AZZJONI KLIMATIKA

Appendiċi 2

Figura 2.1: Numru ta' offerenti fl-irkanti tal-kwoti ġenerali mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2019

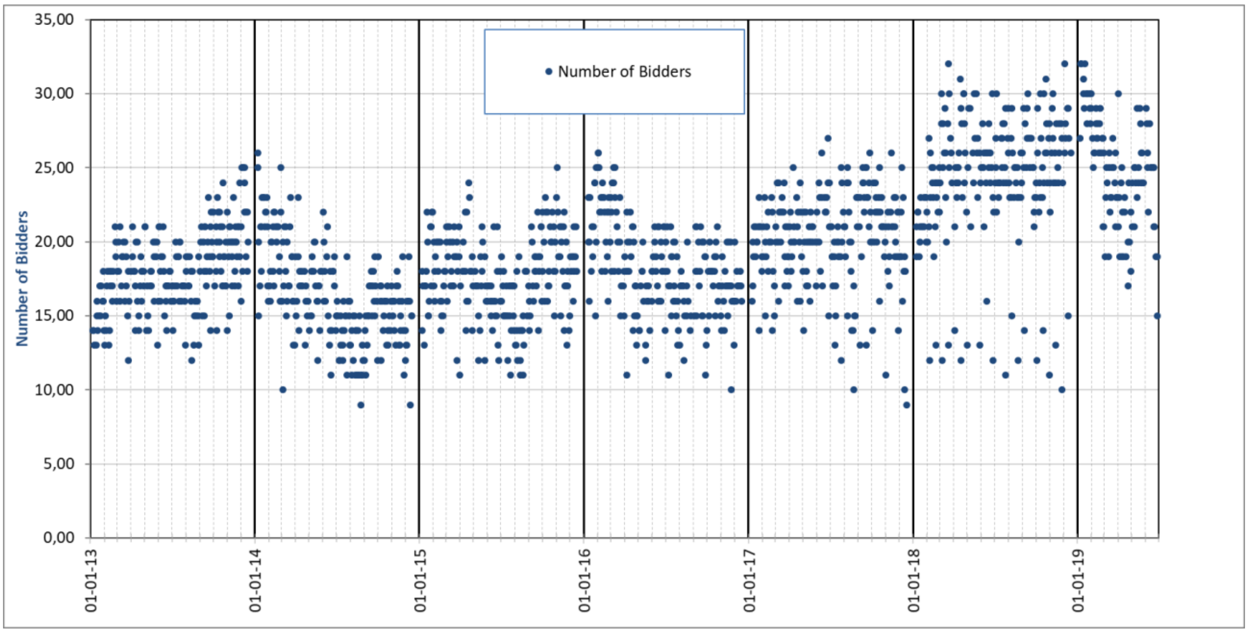

Sors: EEX

• Numru ta' offerenti

Tabella 2.1: Dħul iġġenerat mill-irkant minn Stati Membri fil-perjodu 2012-2018[77]

	Dħul mill-irkant tal-kwoti tal-emissjonijiet 2012-2018 (f'miljuni ta' EUR)													
	2012		**2013**		**2014**		**2015**		**2016**		**2017**		**2018**	
	Ġenerali (irkanti bikrija)	Avjazzjoni (irkanti bikrija)	Ġenerali	Avjazzjoni	Ġenerali	Avjazzjoni	Ġenerali	Avjazzjoni	Ġenerali	Avjazzjoni	Ġenerali	Avjazzjoni	Ġenerali	Avjazzjoni
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1093,31	16,87	845,74	4,65	1141,74	5,07	2565,34	16,31
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1291,07	14,97
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97
IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1440,10	13,22

[77] Sors: EEX

LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25
LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	**0,20**
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52
NE	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1209,98	1,59
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18
UK	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1607,32	0,00
TOTAL	**603,52**	**17,53**	**3550,73**	**0,00**	**3115,11**	**53,53**	**4815,97**	**117,26**	**3761,57**	**32,28**	**5490,60**	**34,14**	**14090,23**	**90,27**

Appendiċi 3

Tabella 3.1: Sommarju tal-iskambu ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2019[78]

Skambju ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2019	miljun	perċentwali	Skambju ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2019	miljun	perċentwali
CERs	**261,42**	**57,65 %**	**ERUs**	**192,07**	**42,35 %**
Iċ-Ċina	195,20	74,67	L-Ukrajna	147,69	76,89 %
L-Indja	17,27	6,61	Ir-Russja	32,06	16,69 %
L-Użbekistan	9,89	3,79	Il-Polonja	2,82	1,46 %
Il-Brażil	5,43	2,08	Il-Ġermanja	1,65	0,85 %
Iċ-Ċilì	3,16	1,21	Franza	1,24	0,64 %
Il-Korea	2,93	1,12	Il-Bulgarija	0,50	0,26 %
Il-Messiku	2,89	1,10	Oħrajn	6,11	3,21 %
Oħrajn	24,65	9,43			
TOTAL ta' CERs u ERUs	**453,49**	**100 %**			

Sors: EUTL

Tabella 3.2: Sommarju tal-iskambju ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2019 skont it-tip ta' installazzjonijiet

Skambju ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2019 minn:	CERs f'miljuni	ERUs f'miljuni
Installazzjonijiet stazzjonarji	256,46	191,25
Operaturi tal-avjazzjoni	4,96	0,82
TOTAL	**261,42**	**192,07**

Sors: EUTL

Appendiċi 4

Tabella 4.1: Elementi ta' provvista u domanda tal-ETS

Element	Provvista jew domanda?	Pubblikazzjoni	Aġġornament u inċertezzi

[78] Għat-Tabelli 3.1 u 3.2, id-*data* tar-Renju Unit għall-2019 mhijiex inkluża minħabba l-miżuri ta' salvagwardja adottati mill-Kummissjoni biex tipproteġi l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE ma tibqax tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE (ara l-Kapitolu 2.2).

Riport totali tal-fażi 2	Provvista	Rapport dwar is-suq tal-karbonju	Mhuwa previst l-ebda aġġornament peress li l-fażi 2 spiċċat. Ċifra finali.
Irkanti bikrija tal-fażi 3	Provvista	Sit web tad-DĠ AZZJONI KLIMATIKA, siti web tal-EEX u ICE	Mhix parti mir-riport totali tal-fażi 2. Ċifri finali.
Kwoti għal NER 300	Provvista	Sit web tal-BEI	300 miljun kwota ġew monetizzati fl-2012-2014. Ċifri finali.
Irkanti tal-avjazzjoni	Provvista	Sit web tad-DĠ AZZJONI KLIMATIKA, siti web tal-EEX u ICE	Le – l-aġġustamenti huma riflessi fil-volumi għas-sena ta' wara. Irkanti tal-2013 u l-2014 saru fl-2015.
Irkanti tal-fażi 3	Provvista	Sit web tad-DĠ AZZJONI KLIMATIKA, siti web tal-EEX u ICE	Le - iċ-ċifra mhijiex soġġetta għal reviżjoni. Madankollu, il-kwoti (eż. minħabba dewmien biex jibda l-irkantar għal ċerti Stati Membri, pereżempju dawk għaż-ŻEE-EFTA) miżmuma mill-irkantijiet jistgħu jiġu rkantati fis-snin sussegwenti.
Allokazzjoni bla ħlas (NIMs)	Provvista	EUTL, tabelli	Dawn iċ-ċifri huma aġġornati matul is-sena kollha. - Stat Membru jista' jipprovdi sottomissjonijiet tard għas-snin preċedenti jew allokazzjoni attwali tista' tkun inqas mill-ammont inizjalment previst. L-EUTL jipprovdi stat tal-ħidma preċiż tal-allokazzjoni attwali.
Allokazzjoni bla ħlas (NER)	Provvista	EUTL, tabelli	
Allokazzjoni bla ħlas (avjazzjoni)	Provvista	EUTL, Pubblikazzjoni mill-SM tat-tabelli ta' allokazzjoni	
Allokazzjoni bla ħlas (l-Artikolu 10c)	Provvista	EUTL, tabella tal-istatus	
Emissjonijiet (installazzjonijiet stazzjonarji)	Domanda	EUTL, *data* ta' konformità	Id-*data* ta' konformità disponibbli għall-pubbliku fl-1 ta' Mejju turi l-emissjonijiet u l-kwoti ċeduti għall-installazzjonijiet li huma konformi (jiġifieri dawk l-installazzjonijiet li jirrapportaw għas-snin kollha kkonċernati)[79].
Emissjonijiet (avjazzjoni)	Domanda		Konformità għall-operaturi tal-avjazzjoni kemm għall-2013 u l-2014 saru fl-2015.
Kwoti kkanċellati	Domanda		Rapport dwar is-suq tal-karbonju

Tabella 4.2: Kronoloġija għal-pubblikazzjoni tad-*data*

Kronometraġġ	*Data*	Kamp ta' applikazzjoni
L-1 ta' Jannar – it-30 ta' April tas-sena x	Aġġornamenti għall-allokazzjoni bla ħlas għall-produzzjoni tal-elettriku u s-sħana (l-Artikolu 10c)	Is-sena x-1

[79] Id-*data* ta' konformità għas-snin ta' qabel tista' tiġi kkoreġuta retroattivament minħabba pereżempju sottomissjonijiet tard.

L-1 ta' April tas-sena x	Emissjonijiet verifikati Allokazzjoni bla ħlas (l-Artikolu 10a(5) – NIMs)	Is-sena x-1
L-1 ta' Mejju tas-sena x	Skadenza ta' konformità: emissjonijiet ivverifikati u kwoti ċeduti	Is-sena x-1
Mejju/Ottubru tas-sena x	Krediti internazzjonali skambjati	
L-aħħar trimestru tas-sena x	Rapport dwar is-Suq tal-Karbonju	Is-sena x-1
Jannar/Lulju tas-sena x	Status tar-riżerva għal min jidħol ġdid - tabella NER	
Mhux ippubblikata fil-livell tal-UE	Allokazzjoni bla ħlas għall-avjazzjoni ppubblikata fil-livell tal-Istati Membri	

Appendiċi 5

Tabella 5.1 L-emissjonijiet mill-installazzjonijiet ivverifikati mill-ETS li mhumiex CO_2 skont it-tip ta' gass serra 2013-2018 (f'miljun tunnellati)[80]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PFCs	0,40	0,74	0,58	0,64	0,47	0,60
N_2O	2,47	5,49	5,32	4,62	4,96	4,11

Sors: EUTL

Appendiċi 6

Tabella 6.1: Deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE rilevanti għall-funzjonament tal-EU ETS fil-perjodu Lulju 2018 sa Ġunju 2019

Referenza tal-każ	Leġiżlazzjoni kkonċernata	Partiti	Kuntest tal-kawża	Data	Konstatazzjonijiet tal-Qorti

[80] Għal xi installazzjonijiet, l-emissjonijiet minn N_2O jew PFCs aktarx li ma ġewx irrappurtati separatament fir-Reġistru tal-Unjoni, bl-emissjonijiet totali rrappurtati f'tunnellati ta' ekwivalenti ta' CO_2 minflok. Id-*data* fit-tabella tirrifletti t-tqassim tal-emissjonijiet skont il-GHG kif disponibbli fir-Reġistru tal-Unjoni. L-emissjonijiet ta' N_2O ġew inklużi fl-EU ETS mill-fażi 2 (mill-2008) bħala inklużjoni fakultattiva volontarja minn xi Stati Membri, u flimkien ma' PFCs fuq bażi obbligatorja–mill-fażi 3 (mill-2013).

Każ C-682/17	Id-Direttiva 2003/87/KE, Id-Deċiżjoni 2011/278/UE	ExxonMobil Production Deutschland GmbH/ DE	Installazzjoni għandha titqies bħala ġeneratur tal-elettriku jekk ma jkunx hemm attività oħra tal-Anness I imwettqa hemm, minbarra l-ġenerazzjoni tal-elettriku, u jekk iva, hija intitolata għal allokazzjoni mingħajr ħlas?	20.06. 2019	Il-Qorti kkonfermat l-interpretazzjoni litterali tad-definizzjoni ta' ġeneratur tal-elettriku fid-Direttiva 2003/87/KE.
Każ T-330/18	Id-Direttiva (UE) 2018/410, ir-Regolament (UE) 2018/842, ir-Regolament (UE) Nru 2018/841	Carvalho et al./ il-Parlament u l-Kunsill	37 persuna privata talbu l-annullament tad-Direttiva 2018/410, ir-Regolament (UE) 2018/842, u r-Regolament (UE) 2018/841, filwaqt li ddikjaraw li t-tnaqqis ippjanat tal-gassijiet serra mhuwiex biżżejjed. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-UE talbu n-nonammissibbiltà.	08.05. 2019	Il-Qorti ċaħdet l-azzjoni bħala inammissibbli fl-intier tagħha.
Każ C-561/18	Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012	Solvay Chemicals GmbH/ DE	- Il-fatt li r-Regolament (UE) 601/2012 jipprevedi li s-CO_2 li ma jiġix trasferit skont it-tifsira tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 49(1) għandu jiġi kkunsidrat bħala rilaxxat mill-installazzjoni li tkun qiegħda tipproduċi s-CO_2, irrispettivament minn jekk ġietx rilaxxata fl-atmosfera, jagħmlu invalidu u jikser l-għanijiet tad-Direttiva 2003/87? - Il-fatt li r-Regolament (UE) 601/2012 jipprovdi li s-CO_2 li jiġi ttrasferit minn installazzjoni ta' produzzjoni ta' soda għal installazzjoni oħra għall-fini ta' produzzjoni ta' PCC irid jiġi inkluż sistematikament fl-emissjonijiet ta' dik l-installazzjoni, jagħmlu invalidu u jikser l-għanijiet tad-Direttiva 2003/87?	06.02. 2019	Il-Qorti ddikjarat it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 49(1) u l-punt 20(B) tal-Anness IV tar-Regolament Nru 601/2012 invalidi sa fejn dawn jinkludu sistematikament is-CO_2 trasferit lejn installazzjoni oħra għall-produzzjoni tal-karbonat tal-kalċju preċipitat (PCC) fl-emissjonijiet tal-installazzjoni ta' produzzjoni tas-soda, irrispettivament minn jekk dak is-CO_2 jiġix irrilaxxat fl-atmosfera.

Appendiċi 7

Tabella 7.1: Il-qagħda attwali tal-implimentazzjoni tal-fażi 4 tal-EU ETS

Miżura	Għan	Tip ta' att leġiżlattiv	Adozzjoni prevista
Lista tar-Rilokazzjoni tal-Emissjonijiet tal-Karbonju għall-2021-	L-istabbiliment tal-Lista tar-Rilokazzjoni tal-Emissjonijiet tal-Karbonju għall-fażi 4 tal-EU ETS bbażat fuq il-kriterji biex jiġu	Deċiżjoni Delegata tal-Kummissjoni	Adottata fil-15 ta' Frar 2019 u ppubblikata fil-

2030	stabbiliti s-setturi esposti b'mod sinifikanti għar-riskju tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju		Ġurnal Uffiċjali fit-8 ta' Mejju 2019[81]
Reviżjoni tar-regoli dwar l-allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2030	Ir-reviżjoni tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/278/UE li tiddetermina regoli tranżitorji madwar l-Unjoni kollha għal allokazzjoni armonizzata mingħajr ħlas sabiex tadattaha għall-kuntest legali l-ġdid stabbilit għall-fażi 4	Regolament Delegat tal-Kummissjoni	Adottat fid-19 ta' Diċembru 2018 u ppubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fis-27 ta' Frar 2019[82]
Aġġustament għall-allokazzjoni bla ħlas minħabba bidliet fil-produzzjoni	Definizzjoni tal-arranġamenti għall-aġġustament tal-livell ta' allokazzjoni bla ħlas għal installazzjonijiet abbażi ta' livelli ta' produzzjoni li qed jinbidlu ta' aktar minn 15 % 'il fuq jew 'l isfel bħala medja fuq perjodu ta' sentejn	Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni	2019
Aġġornament tal-valuri referenzjarji għall-allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2025	Determinar tal-valuri referenzjarji aġġornati għall-2021-2025 abbażi tad-*data* ppreżentata mill-Istati Membri sat-30 ta' Settembru 2019 għas-snin 2016 u 2017.	Att ta' implimentazzjoni	2020
Stabbiliment tal-Fond ta' Innovazzjoni	Determinar tar-regoli dwar l-operat tal-Fond ta' Innovazzjoni, inkluż il-proċedura u l-kriterji tal-għażla	Regolament Delegat tal-Kummissjoni	Adottat fis-26 ta' Frar 2019 u ppubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fit-28 ta' Mejju 2019[83]
Stabbiliment tal-Fond ta' Modernizzazzjoni	Determinar tar-regoli dwar l-operat tal-Fond ta' Modernizzazzjoni	Att ta' implimentazzjoni	2020
Reviżjoni tar-Regolament (UE) Nru 389/2013 (ir-Regolament dwar ir-Reġistru)	L-istabbiliment tar-rekwiżiti għar-Reġistru tal-Unjoni għall-fażi 4 fil-forma ta' bażijiet ta' *data* elettroniċi standardizzati li fihom elementi ta' *data* komuni biex tiġi ssorveljata l-kwistjoni, iż-żamma, it-trasferiment u l-kanċellazzjoni tal-kwoti, u biex jiġi pprovdut aċċess għall-pubbliku u l-kunfidenzjalità	Regolament Delegat tal-Kummissjoni	Adottat fit-12 ta' Marzu 2019 u ppubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fit-2 ta' Lulju 2019[84]
Emenda tar-Regolament (UE) Nru 1031/2010 (ir-Regolament dwar l-Irkantar)	Li tippermetti l-irkant tal-ewwel 50 miljun kwota għall-Fond ta' Innovazzjoni meħuda mir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR) fl-2020	Regolament Delegat tal-Kummissjoni	Adottat fit-30 ta' Ottubru 2018 u ppubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fl-4 ta' Jannar 2019[85]
Reviżjoni tar-Regolament (UE) Nru 1031/2010 (ir-Regolament dwar l-Irkantar)	Ir-reviżjoni ta' xi aspetti tal-proċess tal-irkant biex jiġu implimentati r-rekwiżiti għall-fażi 4, b'mod partikolari biex ikun jista' jsir l-irkant ta' kwoti għall-Fond ta' Innovazzjoni u l-Fond ta' Modernizzazzjoni, kif ukoll biex tkun riflessa l-klassifikazzjoni tal-kwoti tal-EU ETS bħala strumenti finanzjarji skont id-Direttiva 2014/65/UE dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji (MiFID2).	Att delegat	2019
Reviżjoni tar-	Is-simplifikazzjoni, it-titjib u l-kjarifika tar-	Regolament ta'	Adottat fid-

[81]https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=MT
[82]https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=MT
[83]https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=MT
[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1122&from=MT
[85] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007

Regolament Nru 601/2012 dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar	regoli ta' monitoraġġ u rapportar u t-tnaqqis tal-piż amministrattiv, ibbażat fuq l-esperjenza ta' implimentazzjoni mill-fażi 3	Implimentazzjoni tal-Kummissjoni	19 ta' Diċembru 2018 u ppubblikat f'Il-Ġurnal Uffiċjali fil-31 ta' Diċembru 2018 [86]
Reviżjoni tar-Regolament Nru 600/2012 dwar il-Verifika u l-Akkreditazzjoni	Is-simplifikazzjoni, it-titjib u l-iċċarar tar-regoli ta' akkreditazzjoni u verifika u t-tnaqqis tal-piż amministrattiv sa fejn hu possibbli, ibbażati fuq l-esperjenza tal-implimentazzjoni mill-fażi 3	Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni	Adottatat fid-19 ta' Diċembru 2018 u ppubblikat f'Il-Ġurnal Uffiċjali fil-31 ta' Diċembru 2018 [87]
Regolament li jissupplimenta d-Direttiva 2003/87/KE fir-rigward tal-CORSIA	Li jissuplimenta d-Direttiva tal-EU ETS fir-rigward ta' miżuri adottati mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-verifika tal-emissjonijiet mill-avjazzjoni għall-fini tal-implimentazzjoni tal-CORSIA	Regolament Delegat tal-Kummissjoni	2019
Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS 2021-2030	Ir-reviżjoni tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS għall-fażi 4 biex takkomoda d-dispożizzjonijiet il-ġodda dwar it-trasparenza u r-rapportar imtejba introdotti mid-Direttiva tal-EU ETS riveduta għall-mekkaniżmi ta' kumpens għall-kost indirett tal-karbonju	Komunikazzjoni tal-Kummissjoni	2020

Qagħda attwali
Ippjanat
Għadu għaddej
Lest

Appendiċi 8

Tabella 8.1: Kontribuzzjonijiet ta' Stati Membri għar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq fl-2019[88] u fl-2020[89]

Stat Membru/ EEA Stat tal-EFTA	Kontribuzzjonijiet tal-MSR fl-2019	Kontributi magħrufa mill-MSR fl-2020[90]
L-Awstrija	5 935 748	3 957 699
Il-Belġju	9 846 994	6 565 549
Il-Bulgarija	8 292 720	5 529 227
Il-Kroazja	1 614 984	1 076 801

86 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066
87 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=MT
88 Għall-perjodu minn Jannar sa Awwissu 2019, il-figuri huma bbażati fuq il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni C(2018) 2801 final tal-15.5.2018, disponibbli fuq https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf
89 Għall-perjodi minn Settembru sa Diċembru 2019 u minn Jannar sa Awwissu 2020, il-figuri huma bbażati fuq il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni C(2019) 3288 final, disponibbli fuq https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf
90 Parti mill-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri lill-MSR fl-2020 se jiġu ddeterminati wara l-pubblikazzjoni tal-2020 dwar l-indikatur tal-eċċess.

Ċipru	932 844	621 980
Ir-Repubblika Ċeka	15 406 858	10 272 626
Id-Danimarka	5 340 750	3 560 981
L-Estonja	2 904 319	1 936 474
Il-Finlandja	7 130 025	4 753 992
Franza	23 346 791	15 566 629
Il-Ġermanja	85 389 770	56 934 202
Il-Greċja	12 684 492	8 457 470
L-Ungerija	5 115 708	3 410 933
L-Iżlanda	166 450	110 982
L-Irlanda	3 991 393	2 661 288
L-Italja	40 304 729	26 873 449
Il-Latvja	865 501	577 079
Il-Liechtenstein	3 725	2 484
Il-Litwanja	1 792 324	1 195 044
Il-Lussemburgu	467 394	311 638
Malta	354 798	236 564
In-Netherlands	14 291 411	9 528 894
In-Norveġja	3 314 570	2 210 012
Il-Polonja	39 282 170	26 191 650
Il-Portugall	6 478 775	4 319 767
Ir-Rumanija	14 941 290	9 962 205
Is-Slovakkja	4 752 513	3 168 770
Is-Slovenja	1 577 714	1 051 951
Spanja	32 660 234	21 776 430
L-Iżvezja	3 457 106	2 305 049
Ir-Renju Unit	44 480 623	29 657 753
Total	**397 124 723**	**264 785 572**

Appendiċi 9

Tabella 9.1: Fondi NER300 mhux minfuqa skont l-InnoFin EDP: proġetti appoġġati

Titlu tal-proġett	Deskrizzjoni	Stampa
WAVE ROLLER	Il-Wave Roller għandu l-għan li juri l-fattibbiltà tat-teknoloġija tal-enerġija tal-mewġ fuq skala kummerċjali, billi jimla l-vojt bejn l-installazzjoni ta' dimostrazzjoni u l-użu kummerċjali ta' Konvertitur Oxxillanti tat-Tlugħ tal-Mewġ (l-OWSC) li jikkonverti l-enerġija tal-mewġ f'enerġija elettrika. Il-kontribuzzjoni ta' NER300 se tammonta għal EUR 10 miljuni.	

WINDFLOAT	Il-proġett Winfloat huwa impjant tal-enerġija mir-riħ lil hinn mill-kosta li juża pjattaforma nofsha sommerġibbli li żżomm f'wiċċ l-ilma u li jinsab madwar 20 km 'il barra mill-kosta tal-Portugall. Il-proġett għandu l-ħsieb li javvanza l-aħħar żviluppi ta' strutturi ta' appoġġ għal fuq wiċċ l-ilma billi juri l-iskalabbiltà tal-kunċett WindFloat għall-ospitar ta' turbini ikbar. Imbagħad se jrawwem l-introduzzjoni ta' impjanti tal-enerġija mir-riħ lil hinn ferm mill-kosta. Il-kontribuzzjoni ta' NER300 taħt InnovFin EDP se tammonta għal EUR 60 miljun. WindFloat jibbenefika wkoll minn għotja ta' kważi EUR 30 miljun taħt il-programm oriġinali ta' NER300.	
NETWERK TA' MOGĦDIJIET EKOLOĠIĊI GĦALL-IĊĊARĠJAR TA' VETTURI ELETTRIĊI	Il-proġett se jappoġġa l-iskjerament aċċellerat tal-infrastruttura tal-vetturi elettriċi. Huwa juri l-fattibilità tal-iskjerament fuq skala kummerċjali ta' stazzjonijiet ta' ċċarġjar ultraveloċi għall-vetturi elettriċi u l-proġett pilota ta' sistema integrata ta' ħżin tal-enerġija tal-batteriji. Id-dimostrazzjoni se tkun tinsab fis-Slovakkja, fil-Polonja, fir-Repubblika Ċeka u fil-pajjiżi Baltiċi. Il-finanzjament skont l-InnovFin EDP jammonta għal EUR 17-il miljun, li minnhom kważi EUR 3 miljuni huma appoġġati mill-fondi mhux minfuqa ta' NER 300.	